

Instans: Socialnämnden
Tid: Tisdag 24 november kl. 13:00
Plats: Nossan (A-salen), kommunhuset

Förslag på justerare: Anette Aleryd (L)
Dag för justering: direktjustering

Samtliga ärenden har beretts av socialnämndens presidium. I samtliga beslutsärenden föreslår socialnämndens presidium att socialnämnden beslutar i enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Observera att sekretesshandlingar delas ut för genomläsning innan sammanträdet i enlighet med beslut på socialnämndens sammanträde den 21 maj 2013, § 60/2013.

Eva Larsson (C)
Ordförande

Linnea Nilsson
Sekreterare

Information:

- SN= slutgiltigt beslut fattas i socialnämnden
- KS = slutgiltigt beslut fattas i kommunstyrelsen.
- KF = slutgiltigt beslut fattas i kommunfullmäktige.
- Info = Information.
- Ett X markerar att handlingar finns bifogade i kallelsen.
- VS markerar att handlingar presenteras vid sammanträdet.

<i>KL</i>	<i>NR</i>	<i>Besluts -organ</i>	<i>Ärende</i>	<i>DNR</i>	<i>Handlingar bifogas</i>	<i>Föredragande/ Kommentar</i>
13.00			Sammanträdets öppnande			Ordförande
			Upprop			Nämndsamordnare
			Val av justerare och tid för justering			Ordförande
13.05	1	SN	Godkännande av dagordningen	--	--	Ordförande
13.10	2	INFO	Socialförvaltningen informerar	--	--	Socialchef
13.30	3	SN	Månadsuppföljning per 2020-10-31	SN 8/2020	X	Controller
13.45	4	SN	Konsekvensbeskrivning av 2020 års budgetutmaningar inför budget 2021	SN 120/2019	X	Controller
13.50	5	SN	Uppdrag från kommunfullmäktige gällande hantering av socialnämndens befarade underskott enligt månadsrapport per den 2020-07-31	SN 120/2019	X	Ordförande
13.55	6	SN	Begäran om yttrande över rekommendationer i revisionsrapporten Upphandling och inköp	SN 117/2020	X	Socialchef
14.00	7	KF	Förslag till nytt beredningsorgan för motion om gratis anropsstyrd närtrafik för pensionärer	SN 129/2020	X	Socialchef
14.05	8	SN	Avvecklande av verksamheten Träffpunkten	SN 132/2020	X	Socialchef
14.10	9	SN	Fördelning av föreningsbidrag 2021	SN 91/2020	X	Socialchef
14.20	10	SN	Sammanträdesplan 2021 för socialnämnden	SN 128/2020	X	Socialchef
14.25	11	--	Åtterrapport från kontaktpolitiker	--	--	--
14.30	--	--	INLÄSNING	--	--	--
14.45	12	SN	Beslut om umgängesbegränsning enligt 14 § 2 st 1 pkt. LVU, avseende E.L.	--	VS	1:e socialsekreterare
14.50	13	SN	Beslut om umgängesbegränsning enligt 14 § 2 st 1 pkt. LVU, avseende S.M.	--	VS	1:e socialsekreterare
14.55	14	SN	Nedläggande av faderskapsutredning enligt 2 kap. 7 § Föräldrabalken, avseende A.B.	--	VS	1:e socialsekreterare

<i>NR</i>	<i>Meddelandeförteckning</i>	<i>DNR</i>	<i>Handlingar bifogas</i>
1	Domar inkomna under tidsperioden 2020-10-27- -2020-11-23	--	VS
2	KF § 130/2020-10-19 Rapportering av ej verkställda gynnande beslut enligt LSS och SOL per 2020-06-30	SN 51/2020	X
3	Protokoll från FSG 2020-11-09	SN postlista 99/2020	X

<i>NR</i>	<i>Delegeringsbeslut</i>	<i>DNR</i>	<i>Handlingar bifogas</i>
1	Anmälan av delegeringsbeslut under tidsperioden 2020-10-27- -2020-11-23	--	VS
2	Delegeringsbeslut avseende begäran om uppgifter	SN 130/2020	X

Månadsuppföljning per 2020-10-31

Sammanfattning

Socialförvaltningen prognostiserar ett underskott på 11 750 tkr per 2020-10-31 för helår 2020. 1 200 tkr avser de flyktingmedel avseende 2015 års nyanlända som resultatförs 2020. Övriga verksamheter visar en prognos på 12 950 tkr.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2020-11-06
Månadsrapport per oktober 2020.

Förslag till beslut

Månadsuppföljningen godkänns.

Linn Marinder
Controller

Expedieras till:
För kännedom Kommunstyrelsen
till:

Bakgrund

Enligt gällande verksamhets- och ekonomistyrningsprinciper ska förvaltningen upprätta en månadsuppföljning som ska presenteras nämnden. Vid prognostiserat underskott ska åtgärder presenteras för att korrigera förväntat underskott. Konsekvenser av presenterade åtgärder ska redovisas. Arbetet gällande åtgärder och handlingsplan sker kontinuerligt. Månadsuppföljning ska göras per februari, april, juli och oktober enligt ekonomistyrningsprinciperna. Socialförvaltningen kommer att göra detta oftare under 2020.

Ekonomisk bedömning

Med oktober månads utfall som grund har en helårs prognos upprättats, som visar på ett underskott på 11 750 tkr. Förvaltningen jobbar vidare med att hushålla med och optimera tilldelade resurser för 2020, för att sträva mot en budget i balans.

Samverkan

Samverkas den 9:e november 2020.

Ärende 3

DIARIENUMMER: SN 2020-08
FASTSTÄLLD/INSTANS: Socialnämnden
VERSION:
SENAST REVIDERAD: 2020-11-06
GILTIG TILL:
DOKUMENTANSVAR: Socialchef

Månadsrapport

per den 2020-10-31

Med prognos för 2020-12-31

Socialnämnden

HERRLJUNGA KOMMUN

Våga vilja växa!

Sammanfattning

Prognosen per den siste oktober visar på ett underskott på 11 750 tkr för socialförvaltningen för helår 2020. 1 200 tkr avser de flyktingmedel avseende 2015 års nyanlända som resultat förs 2020. Övriga verksamheter visar en prognos på – 12 950tkr. Prognosen har förbättrats med 1 150 tkr jämfört med prognosen per september. De minskade kostnaderna härleds till förvaltningsledning, myndighet och vård och omsorg.

Från och med november så hyr inte socialförvaltningen in några konsulter. Hälso- och sjukvård har klarat sig utan konsulter en tid och de sista på myndighet avslutades per den siste oktober.

Regeringen gick under vecka 45 ut med att ytterligare medel skulle avsättas till bland annat kommuner för ökade kostnader i och med pandemin. Det är fortfarande oklart ifall dessa medel även kommer att gälla den första ansökningsomgången per augusti. Därav har vi kvar tidigare prognos att vi endast får ersättning för 89% av de medel vi ansökt hittills. Intäktsminskningen ligger med i prognosen för respektive enhet, och inte under förvaltningsledningen som i den senaste prognosen.

Inom förvaltningen är det fortsatt stort fokus på ekonomin och det råder anställnings- och inköpsstopp. Hela förvaltningen jobbar för att minska den prognostiserade underskottet för 2020 och därmed också skapa bättre förutsättningar inför 2021.

Driftredovisning

Prognos

Som belastar resultatet

FÖRV		RSUM	År Budget	År Prognos	År Diff
4 Socialnämnd	1 Intäkter		-77 254	-78 888	1 634
4 Socialnämnd	3 Personalkostnader		175 261	183 035	-7 774
4 Socialnämnd	4 Lokalkostnader, energi, VA		10 276	10 898	-622
4 Socialnämnd	5 Övriga kostnader		101 097	106 085	-4 988
4 Socialnämnd	6 Kapitalkostnad		323	323	0
		Nettokostnad	209 703	221 453	-11 750

Vhtområde	År Budget	År Prognos	År Diff
10 Nämnd- och styrelseverksamhet	559	559	0
26 Miljö- och hälsoskydd	0	0	0
50 Social verksamhet gemensamt	20 171	20 071	100
51 Vård och omsorg	124 729	128 579	-3 850
52 LSS	29 022	30 222	-1 200
53 Färdtjänst	2 445	1 745	700
59 IFO	29 526	38 426	-8 900
60 Flyktmottagande	-51	-1 251	1 200
61 Arbetsmarknadsåtgärder	3 304	3 104	200
	209 703	221 454	-11 750

Ansvarsområde	År Budget	År Prognos	År Diff
40 Nämnd	559	559	0
41 Förvaltningsledning	12 168	11 868	300
42 Myndighet	44 495	52 245	-7 750
44 Vård och omsorg	120 988	125 738	-4 750
46 Socialt stöd	31 493	31 043	450
	209 703	221 453	-11 750

Redovisning av orsaker och åtgärder

Socialnämnd

Prognos: i enlighet med budget

Förvaltningsledning

Prognos: + 300 tkr, förbättrad prognos

Orsak: Systemkostnaden för Viva blir dyrare än budgeterat, dessutom tillkommer kostnader för FVM och HSL kalender. Personalkostnaderna på förvaltningsledningen och staben prognostiseras överskjuta budgeten med 250 tkr, på grund av högre lönenivåer avseende nya verksamhetschefer samt fd stabschef, jämfört med budget. En tillkommande 25% tjänst med uppdrag att se över och organisera socialförvaltningens samlade lägenhetsbestånd finns ej med i budget. De ökade personalkostnaderna samt systemkostnaderna finansieras av bufferten. Den utbildningspott som var avsatt för hela förvaltningen på 550 tkr, kommer endast att utnyttjas med 250 tkr. Detta har till stor del att göra med den pågående pandemin. Det fanns även avsatta medel för inköp av nya datorer, i och med caterpillar så kommer endast en bråkdel av dessa medel att användas, då alla datorer från och med i höst kommer att leasas.

Myndighet övergripande

Inom verksamheten handläggs all myndighetsutövning. Verksamheten är helt lagstyrd och handlägger ärenden efter ansökan från enskild eller efter anmälan om oro. Verksamheten har det yttersta ansvaret för samtliga personer som vistas i Herrljunga kommun. Ärenden som handläggs rör Barn och familj, försörjningsstöd, missbruk, bistånd, LSS, socialpsykiatri, våld i nära relation, familjerätt samt har del i Familjecentralens verksamhet. Verksamheten beviljar bistånd enligt SoL och LSS till placering i familjehem, försörjningsstöd, hemtjänst, SÄBO, behandlingshem, kontaktpersoner, vuxenbehandlare, mm. Alla förekommande ärenden inom Socialförvaltningen går via Verksamhet myndighet som efter ansökan eller anmälan och utredning tar beslut om att bevilja bistånd/insats eller besluta om avslag. Ett beslut om avslag kan gå vidare till Förvaltningsrätt och Kammarrätt för avgörande. Beslut kan även tas mot den enskildes vilja enligt LVU och LVM, då det finns en påtaglig risk för den enskildes hälsa och liv. Ansökan om vård beslutas av Förvaltningsrätten. Inom verksamheten finns även omsorgsavgifter, färdtjänst samt den administrativa enheten. Från och med januari har verksamheten delats in i två olika ansvarsområden, Myndighet vuxen samt Myndighet barn och familj.

Prognos: +550 tkr, förbättrad prognos

Orsak: Högre omsorgsavgifter än budgeterat, främst på grund av utökad behov av hemtjänst, men även i och med den nya avdelningen Solhagen. Prognosen för kostnaderna avseende färdtjänst fortsätter att minska i och med den pågående pandemin. Färdtjänst inklusive Riksfärdtjänst visar nu på en kostnad som är 700 tkr lägre än budgeterat. Den tillsatta projektledartjänsten kommer att finansieras med statsbidrag under 2020.

Myndighet Vuxen

Prognos: + 750 tkr, förbättrad prognos

Orsak: Verksamheten jobbar aktivt med att se över sina placeringar och främsta anledningen till överskottet är att en placering har tagits hem och avslutats i början av året. Personalkostnaderna överskrider budget, men prognosen för dessa har förbättrats sedan föregående månad. Den konsult som stöttat upp verksamheten är nu avslutad. Minskade missbruksplaceringar förbättrar prognosen.

Myndighet Barn och Familj

Prognos: - 9 050 tkr, förbättrad prognos

Orsak: Den förbättrade prognosen härrörs till lägre personalkostnader, bland annat på grund av att en del av en tjänst finansieras med statsbidrag, men också på grund av minskade kostnader för placeringar, till följd av att en institutionsplacering har avslutats. Flera placeringar finansieras fortsatt av EKB medel. Dessa motsvarar en kostnad på 2 962 tkr. Kostnaden för dessa ligger alltså utanför det prognostiserade underskotten på 7 150 tkr som avser placeringar inom barn och familj. 3 111 tkr sköts till budgeten från trygghetsfonden i somras.

Åtgärd: Arbetet med Framtidsresan fortsätter och det är fortsatt stort fokus på att undvika utökade placeringskostnader samt att skapa en trygg och stabil organisation.

Gemensam verksamhet vård och omsorg

Prognos: + 1 500 tkr, försämrad prognos

Orsak: Prognosen försämras marginellt, men det stora överskottet härrör fortsatt till att lägre kostnader förs om till framför allt hemtjänstenheten i Ljung. Matdistribution har ett fortsatt överskott på 150 tkr och personalkostnaderna drar över mot budget, enligt tidigare prognoser.

Hemtjänst, Ljung, Herrljunga tätort och landsbygd

Prognos: -1 800 tkr, försämrad prognos

Orsak: Hemtjänsten totalt (inklusive vård och omsorg gemensamt) har ett totalt underskott på 100 tkr. Detta är en försämring med 100 tkr jämfört med föregående månads prognos. Enheterna landsbygd och tätort förbättrar sina prognoser, medan enheten i Ljung har alldeles för få utförda timmar jämfört med budget, detta leder till en lägre intäkt, det vill säga ett underskott i Ljung, men en minskad kostnad för vård och omsorg gemensamt. Notera att det under året har tillförts medel från Trygghetsfonden på 1 000 tkr till hemtjänsten, vilka är inkluderade i prognosen.

Åtgärd: Det är ett mycket stort fokus på att se till att omfördela personal till de enheter som har ett högt brukarbehov och därmed behöver mer personal, jämfört med de enheter som har ett minskat behov. Det är av största vikt med följsamhet och att inte extra vikarier tas in istället för att använda sig av befintlig personal genom att samplanera.

	Prognos
VoO gem	1700
Landsbygd	100
Tätort	500
Ljung	-2400
Hemtjänsten totalt (tkr)	-100

Översikt över den totala prognosen för hemtjänsten

Stöd i ordinärt boende

Verksamheten inkluderar korttidsboende, dagverksamhet, Hagen natt, utskrivningsklara och timpersonal bemanning.

Prognos: - 1 300 tkr, förbättrad prognos

Orsak: Det har varit hög belastning och ökad vårdtyngd fram till sommaren på korttidsenheten, men det har stabiliserat sig under hösten. Korttidsenheten prognostiseras ett underskott på 950 tkr på helår. Hagen natts prognos är marginellt försämrad med ett totalt underskott på 850 tkr i och med den nyöppnade Solhagen. Kostnader som har uppkommit på grund av pandemin, såsom externa köpta korttidsplatser har prognostiserats med en motsvarande intäkt från staten. Kostnaderna för utskrivna, ej hemtagna patienter har ökat på underskottet och beräknas dra över budget med 350 tkr. Ovan till trots så har prognosen förbättrats med 250 tkr jämfört med septembers utfall. Detta beror på fortsatt minskade kostnader för bemanningen samt budgeterad timpersonal som inte har nyttjats i samma utsträckning som budgeterat till följd av bland annat heltidsprojektet, vilket innebär en minskad kostnad med 400 tkr jämfört med budget. Personalen på Dagträffen har också omfördelats då denna verksamhet varit stängd, vilket ger en positiv avvikelse mot budget med 300 tkr.

Åtgärd: Arbetade timmar analyseras och följs upp, även schemat ses över för att optimera personalstyrkan. Fortsatt kostnadsmedvetenhet råder, då det är anställnings- och inköpsstopp i förvaltningen.

Särskilt boende, Hagen och Hemgården

Prognos: -2 450 tkr, förbättrad prognos

Orsak: Ny avdelning, Solhagen är öppnad i Ljung. Enheten har 7 platser och öppnades i mitten på april. Den prognostiserade kostnaden för Solhagen är totalt 2 900 tkr (850 tkr av dessa avser nattpersonal och är prognostiserade under stöd i särskilt boende). Ordinarie avdelningar på Hagen har ett totalt underskott till 500 tkr som grundar sig i personalkostnader i och med heltidsprojektet. Prognosen avseende dessa enheter har förbättrats marginellt. Hemgården demens och Hemgården omvårdnad har båda förbättrat respektive prognos och visar ni på ett överskott på 50 tkr på vardera enheten.

Åtgärd: Enheterna jobbar vidare med att nå en budget i balans och hålla kostnaderna nere. Fortsatt stort fokus på att se över arbetade timmar och arbeta med schemaläggning och personaloptimering.

Hälso- och sjukvård

Prognos: - 700 tkr, förbättrad prognos

Orsak: Prognosen för hälso-sjukvård har förbättrats med 400 tkr. Det är framför allt sommarbemanningen som inte blev så dyr som förväntat. Kostnaderna för inkontinensartiklar prognostiseras att bli lägre än budgeterat och de minskade intäkterna på Fotvården minskar inte i den grad som tidigare har prognostiserats. Verksamheten löper på inom befintlig personalbudget utan inhyrda sjuksköterskor. Det som fortsatt drar över är inhyrda hjälpmedel. Under året har det investerats i viss utrustning. Men de dyrare hjälpmedlen kommer behöva hyras in även framöver.

Åtgärd: Enheten jobbar fortsatt med att se över löpande kostnader och följer upp de poster som drar över budget.

Gemensam verksamhet Socialt Stöd

Socialt stöd består av tre enhetschefsområden. Sysselsättningsenheten med arbetsmarknadsenhet, Daglig verksamhet enl LSS och Introduktionsenheten. Verkställighet består av Boendestöd och Stödboende, Träffpunkten (öppen verksamhet) och servicebostad enl LSS. Funktionshinderverksamheten består av Gruppboendestöd enl LSS, samt personlig assistans både intern och extern. Socialt Stöd är en utförarverksamhet och styrs av inflödet av nya ärenden vilka då påverkar budget direkt.

Prognos: -200 tkr, oförändrad prognos

Orsak: Ökade personalkostnader.

Åtgärd: Kostnadsmedvetenhet, anställnings- och inköpsstopp råder i hela förvaltningen.

Funktionshinder

Inom verksamheten finns personlig assistans och gruppbostad.

Prognos: + 100 tkr, försämrad prognos

Orsak: Det har under året avslutats två assistansärenden, det har varit problematiskt att omfördela befintlig personal till övriga verksamheter så vissa personalkostnader har fortsatt legat kvar på funktionshinder. Det har under den senaste månaden även tillkommit två ärenden som är under uppstart. Dessa ärenden påverkar inte innevarande år till så stor del, men behöver hanteras i 2021 års budget.

Verkställighet

Verksamheten inkluderar: Boendestöd och Stödboende för ensamkommande, Öppen verksamhet Träffpunkten samt servicebostad.

Prognos: - 1000 tkr, försämrad prognos

Orsak: Ökade personalkostnader delvis på grund av samordnare som är flyttad från funktionshinder. Anledningen till det utökade underskottet är ökade personalkostnader på servicebostaden på Nästegårdsgatan. Kontaktpersoner och Boendestöd har ett oförändrat underskott och Träffpunkten visar på ett ökat överskott som ett led i att personalen har omfördelats under pandemin, då denna verksamhet varit stängd.

Åtgärd: Schemaanalys har gjorts och schemat har förändrats under hösten. Personalbemanningen har setts över och omfördelats under senare delen av hösten. Återhållsamhet avseende kostnader råder fortsatt.

Sysselsättning

Verksamheten inkluderar Arbetsmarknadsenhet, Daglig verksamhet och Introduktionsenheten.

Prognos: + 1 550 tkr, oförändrad prognos

Orsak: 1 200 tkr resultat förs från 2015 års flyktinggrupp, ökade bidrag från Arbetsförmedlingen och ansökta projektmedel som finansierar delar av befintliga personalkostnader, bidrar också till överskottet. Bilpoolen visar ett överskott, samtidigt som Reprisen har lägre intäkter än budgeterat på grund av pågående pandemi. Eftersom Daglig verksamhet har varit stängd så är personalen omfördelad och personalkostnaderna på denna enhet visar ett överskott.

Ensamkommande

2 962 tkr prognostiseras att tas från EKB bufferten för att täcka institutions – samt familjehemsplaceringar av barn och unga.

SOCIALFÖRVALTNING

Sandra Säljö

Socialchef

Linn Marinder

Controller

Bilaga 1

Ansvarsområde	Ansvar	År Budget	År Rev Budget	2009 Prognos	2010 Prognos	Avvikelse Helår	Förändring prognos
Nämnd	Nämnd	559	559	559	559	0	0
Summa Nämnd		559	559	559	559	0	0
Förvaltningsledning	Förvaltningsledning	12 168	12 168	12 118	11 868	300	250
Summa Förvaltningsledning		12 168	12 168	12 118	11 868	300	250
Myndighet	Myndighet	635	635	285	85	550	200
Myndighet	Myndighet Vuxen	28 910	27 750	27 250	27 000	750	250
Myndighet	Myndighet Barn och familj	13 188	16 110	25 460	25 160	-9 050	300
Summa Myndighet		42 733	44 495	52 995	52 245	-7 750	750
Vård och omsorg	Vård och omsorg	43 309	44 309	42 709	42 809	1 500	-100
Vård och omsorg	Hemtjänst Herrljunga Landsbygd	1 382	1 382	1 382	1 282	100	100
Vård och omsorg	Hemtjänst Herrljunga Tätort	4 816	4 816	4 416	4 316	500	100
Vård och omsorg	Hemtjänst Ljung	1 048	1 048	2 848	3 448	-2 400	-600
Vård och omsorg	Stöd i ord.boende	11 833	11 833	13 383	13 133	-1 300	250
Vård och omsorg	Hagen säbo	13 512	13 512	16 112	16 062	-2 550	50
Vård och omsorg	Hemgården demens	15 587	15 587	15 587	15 537	50	50
Vård och omsorg	Hälso och sjukvård	20 912	20 912	22 012	21 612	-700	400
Vård och omsorg	Hemgården omvårdnad	7 590	7 590	7 690	7 540	50	150
Summa Vård och omsorg		119 988	120 988	126 138	125 738	-4 750	400
Socialt stöd	Socialt stöd	2 012	2 012	2 212	2 212	-200	0
Socialt stöd	Funktionshinder	15 186	15 186	14 986	15 086	100	-100
Socialt stöd	Verkställighet	6 958	8 307	9 157	9 307	-1 000	-151
Socialt stöd	Ensamkommande	0	0	0	0	0	0
Socialt stöd	Sysselsättning	5 989	5 989	5 639	5 639	350	1
Summa Socialt stöd		30 144	31 493	31 993	32 243	-750	-250
Summa Socialnämnden		205 592	209 703	223 803	222 653	-12 950	1 150
Resultat flyktinggrupp 2015				-1200	-1200	1 200	0
Prognos inkl flykting	Belastar resultatet			222 603	221 453	-11 750	1 150

Konsekvensbeskrivning av 2020 års budgetutmaningar inför budget 2021

Sammanfattning

Socialnämnden gav socialförvaltningen i uppdrag att ta fram en konsekvensbeskrivning för budget 2021 utifrån den handlingsplan som låg för 2020 för att hantera de i budget- och verksamhetsplan 2020 nämnda utmaningar.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2020-11-02
Socialnämnden § 109/2020-09-29
Kommunfullmäktige § 104/2020-09-15

Förslag till beslut

Konsekvensbeskrivningen godkänns och läggs till handlingarna.

Sandra Säljö
Socialchef

Expedieras till:
För kännedom till: Kommunstyrelsen, kommunfullmäktige

Bakgrund

Socialnämnden gav socialförvaltningen i uppdrag att ta fram en konsekvensbeskrivning för budget 2021 utifrån den handlingsplan som låg för 2020 för att hantera de i budget- och verksamhetsplan 2020 nämnda utmaningar.

Nedan är de områden socialförvaltningen bedömde som utmaningar i handlingsplan 2020 och som konsekvensbeskrivs inför budget 2021.

Ökade placeringar

Till budgeten 2021 har extra medel tillsatts för placeringar; 1,3mkr till familjehemsplaceringar och 200tkr till öppenvårdsinsatser. Trots de tillsatta budgetmedlen finns fortsatt en oro inför budget 2021 då det ej finns medel avsatta för tillkommande placeringar samt för att de tillsatta medlen för öppenvårdsinsatser ej bedöms som tillräckliga för att fullt ut möjliggöra den omställning av insatser som förvaltningen har som mål.

Öppenvårdsinsatser

Förvaltningens mål är att kunna erbjuda ett större utbud av kvalitativa och evidensbaserade insatser inom ramen för vår egen verksamhet istället för att köpa kostsamma insatser externt. Förändringen kommer att medföra ökade kostnader för öppenvårdsinsatser men dessa kostnader kommer till stor del kompenseras av att vi får minskade kostnader för köpta externa insatser som dessutom är väsentligt högre än kostnaderna för öppenvårdsinsatser i egen regi. Under omställningsfasen kommer dock kostnaderna totalt sett öka. Vi behöver under en begränsad period utbilda och tillsätta resurser så vi kan verkställa insatser inom ramen för vår egen verksamhet. Först därefter kan vi förvänta oss en tydlig minskning av kostnaderna för externt köpta insatser och en minskning av antalet vårddyggn och placeringar på HVB och SiS.

Placeringar

Om ytterligare placeringar tillkommer har förvaltningen inte budgetmedel för det. Räkneexempel: en placeringskostnad för en ungdom på SIS institution motsvarar en kostnad på 1,2mkr för 6 månader. Förvaltningen har även en tillkommande ökad kostnad för vuxenplacering enl LSS som löper in i 2021.

Ökade behov inom hemtjänst

Utmaningen under 2020 med ökat behov av hemtjänstinsatser var delvis kopplat till bristen på SÄBO platser. När förvaltningen öppnade en ny enhet Solhagen har behov av hemtjänst minskat samt att hemtjänst området har fått tillfört 650tkr för att klara en budget i balans. Förvaltningen räknar därmed att fortsatt ha en budget i balans inför 2021.

Ökad färdtjänst

Om resandet återupptas i samma utsträckning som under 2019 kommer förvaltningen ej ha en budget i balans 2021. Fortsätter resandet i samma utsträckning och mönster som under 2020 håller budgeten även 2021. Resemönstret är till stor del avhängigt utvecklingen av pandemin och kan därför inte prognostiseras med någon större säkerhet.

Heltidsprojektet

Förvaltningens utmaning avseende heltidsprojekt är avhängigt att vikariekostnaderna minskar i samma takt som heltidsanställningar införs. Alla chefer skall skickliggöras i schemaläggning och bemanningsplanering. Planer finns på att samlokalisera planerare och bemanningsenheten för att nå bästa möjliga resultat avseende resursoptimering.

Tomhyror

Förvaltningen har under 2020 förhandlat bort tomhyrorna avseende servicelägenheterna i Ljung samt skapat en struktur och kontroll över samtliga hyreskontrakt.

Minskat antal särskilt boendeplatser

Socialnämnden beslutade i maj 2019 att minska antalet särskilt boendeplatser med 8 lägenheter för att kunna flytta korttidsenheten från Stationsvägen Ljung till Hagen, därefter ökade kön till särskilt boende med 13 personer. Socialförvaltningen har under 2020 öppnat en enhet för SÄBO platser där ramtilldelningen inte räcker till och inför 2021 saknas ca 2mkr. Med aviserade statsbidrag till äldreomsorgen räknar förvaltningen dock med att nå en budget i balans.

Systemkostnader

Förvaltningens kostnader för införandet av nya system samt uppdatering av gamla system har under 2020 täckts främst med statsbidrag. Det har inte aviserats om att nya statsbidrag utgår under 2021. Licenskostnader kvarstår och budgetmedel omfördelas med 350 tkr till Appva, Time care och Viva, budgetmedel saknas till hotellås, Framtidens vård plattform (FVM) och vårt bemanningsverktyg - TES kalender;

- Appva 144tkr
- Hotellås kostnad oklar
- Uppdatering Time care 90tkr
- Viva 100tkr
- FVM kostnad oklar
- TES kalender för hälso- och sjukvårdspersonal pausad

Konsultkostnader

Under förutsättning att patient och brukarsäkerheten inte riskeras skall konsulter inte tas in då förvaltningen har rekryterat både sjuksköterskor och socionomer.

Samverkan

Ärendet samverkades på FSG den 9 november 2020.

SN § 109

DNR SN 120/2019

Uppdrag från kommunfullmäktige angående arbetet med handlingsplan för att hantera utmaningar i budget och verksamhetsplan 2020

Sammanfattning

Helårsprognosen för nämnden visar ett underskott på 12 200 tkr. Socialförvaltningen har haft stora utmaningar under året, inte minst till följd av coronapandemin. Arbetet med handlingsplanen för att hantera utmaningarna i budget och verksamhetsplan 2020 pågår, och uppföljningar sker kvartalsvis under året.

Handlingsplanen är nu uppdaterad och visar att ett fortsatt intensivt, strukturerat och långsiktigt arbete krävs. Presidiet ser allvarligt på situationen och vill att förvaltningen utöver handlingsplanen även arbetar vidare enligt det beslut som kommunfullmäktige tog i ärendet i september (KF § 104/2020-09-15).

Beslutsunderlag

Presidieskrivelse i ärendet daterad 2020-09-25
Kommunfullmäktige § 104/2020-09-15

Förslag till beslut

Presidiet förslår till beslut:

- Förvaltningen uppmanas arbeta för att komma så nära balans som möjligt, då underskottet påverkar 2021 års verksamhet negativt.
- De extra pengar som beviljats 2020, 4,1 miljoner kronor ska i huvudsak användas till att:
  - Skapa utrymme så antagen åtgärdsplan verkställs.
  - Den identifierade kostnadsökningen inom myndighet åtgärdas hållbart och långsiktigt.
- Konsekvensbeskrivning av årets handlingsplan upprättas inför 2021.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om presidiet förslag till beslut antas och finner att så sker.

Socialnämndens beslut

1. Förvaltningen uppmanas arbeta för att komma så nära balans som möjligt, då underskottet påverkar 2021 års verksamhet negativt.
2. De extra pengar som beviljats 2020, 4,1 miljoner kronor ska i huvudsak användas till att:
  - Skapa utrymme så att antagen åtgärdsplan verkställs.
  - Den identifierade kostnadsökningen inom myndighet åtgärdas hållbart och långsiktigt.
3. Konsekvensbeskrivning av årets handlingsplan upprättas inför 2021.

För kännedom till: Kommunfullmäktige

KF § 104
KS § 108

DNR KS 14/2020 942

Uppföljning av socialnämndens handlingsplan för att hantera utmaningar i budget och verksamhetsplan 2020

Sammanfattning

Socialnämnden gav den 17 december socialförvaltningen i uppdrag att ta fram en handlingsplan för att hantera det i budget- och verksamhetsplan 2020 nämnda utmaningarna inför 2020. Den 28 januari presenterades handlingsplanen och nämnden beslutade då att en uppföljning av handlingsplanen skulle ske på nämndens sammanträde i mars, juni, september och december. För att överblicka processen av det planerade arbetet med de åtgärder som presenterats i handlingsplanen kallade kommunstyrelsen socialnämndens presidium till en extra verksamhetsdialog 2020-06-23. De åtgärder som har satts in har inte genomförts och önskade besparingar har uteblivit, den prognos som visades för året var cirka 14 miljoner kr av vilka en stor del hamnat hos Myndighet och dess verksamhet. Kommunstyrelsens ordförande bedömer att kraftiga åtgärder bör sättas in för att få planerade åtgärder genomförda och för att undvika ett ökat underskott 2021.

Beslutsunderlag

Ordförandeskrivelse i ärendet daterad 2020-08-03

Socialnämnden § 82/2020-06-02

Tjänsteskrivelse till socialnämnden daterad 2020-05-11

Förslag till beslut

Ordförandens förslag till beslut:

- Ordförande föreslår att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att socialnämnden uppmanas arbeta för att komma så nära balans som möjligt, då underskottet påverkar 2021 års verksamhet negativt.
- De extra pengar som beviljats 2020. 4,1 mil.kr i huvudsak används till att
  1. Skapa utrymme så antagen åtgärdsplan verkställs.
  2. Den identifierade kostnadsökningen inom myndighet åtgärdas hållbart och långsiktigt.

Mats Palm (S) yrkar på ett tillägg i form av

- kommunstyrelsen begär svar från socialnämnden om vad som behövs i verksamhet eller nya medel för att klara ramen för 2021.

- ärendet direktjusteras.

Fredrik Svensson (KD) yrkar på ett tillägg i form av att en konsekvensbeskrivning av årets handlingsplan upprättas inför 2021.

Ajournering

Christina Abrahamsson (M) bifaller ordförandens förslag och Fredrik Svenssons (KD) tilläggsförslag.

Fortsättning KS § 108

Beslutsgång

Ordföranden frågar om ordförandens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Ordföranden frågar om Fredrik Svensson (KD) tilläggsförslag antas och finner att så sker.

Ordföranden frågar om Mats Palm (S) tilläggsförslag antas och finner att så inte sker.

Omröstning begärs.

Ordförande ställer följande propositionsordning:

Ja = Mats Palms (S) tilläggsförslag antas

Nej = Mats Palms (S) tilläggsförslag antas inte

Med 4 ja-röster och 7 nej-röster finner ordförande att kommunstyrelsen beslutar att Mats Palms (S) tilläggsförslag antas inte.

(Omröstningsbilaga KS 2020-08-24).

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Socialnämnden uppmanas arbeta för att komma så nära balans som möjligt, då underskottet påverkar 2021 års verksamhet negativt.
2. De extra pengar som beviljats 2020. 4,1 miljoner kronor ska i huvudsak används till att
  - Skapa utrymme så antagen åtgärdsplan verkställs.
  - Den identifierade kostnadsökningen inom myndighet åtgärdas hållbart och långsiktigt.
3. Konsekvensbeskrivning av årets handlingsplan upprättas inför 2021.

Reservation

Mats Palm (S), Kari Hellstadius (S), Lise-Lotte Hellstadius (S) och Håkan Körberg (L) reserverar sig mot beslutet och inkommer med följande skriftliga reservation:

Skriftlig reservation.

Ärende 3 KS 2020-08-24

Månadsrapporten och rapport om handlingsplan för SN visar att vi har ett stort och skenande underskott i Socialnämnden.

Beroende på vilka parametrar man lägger in, landar det prognostiserade underskottet för 2020 på mellan 18 till 21 miljoner, exklusive 1.2 miljoner från Kontot Ensamkommande.

Fortsättning KF § 104
Fortsättning KS § 108

Då detta underskott kan tänkas vara kvarstående för 2021 beroende på den föreslagna ramen, är detta alarmerande.

Ett överskridande i denna storleksordning skulle dessutom lägga till ett återbetalningskrav enligt Ekonomistyrningsprinciperna på cirka 6 - 7 miljoner kronor årligen de kommande tre åren.

Då Kommunstyrelsen har en uppsiktsplikt, och denna information är avgörande inför höstens detaljbudgetarbete och skattebeslut, vänder vi oss emot att frågan inte fick ställas.

Det hade funnits ett stort värde i att tidigt kunna bedöma behov av ramväxling eller en utökning av totala medel inför 2021.

Vi Socialdemokrater och Liberaler i Kommunstyrelsen reserverar oss mot att vi inte fick ställa denna fråga till Socialnämnden om hur Socialnämnden ser på sina möjligheter att anpassa verksamheten, eller peka på nödvändiga ramförstärkningar.

*Mats Palm.
Gruppledare (S).*

I kommunfullmäktige bifaller Jessica Pehrson (C) och Gunnar Andersson (M) kommunstyrelsens förslag till beslut.

Mats Palm (S) föreslår följande tillägg:

- Kommunstyrelsen begär svar från socialnämnden om vad som behövs i verksamhet eller nya medel för att klara ramen för 2021.

Finn Svensson (L) och Fredrik Svensson (KD) bifaller Mats Palms (S) tilläggsförslag.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Ordföranden frågar sedan om Mats Palms (S) tilläggsförslag antas och finner att så sker.

Omröstning begärs.

Ordförande ställer följande propositionsordning:

Ja = Mats Palms (S) tilläggsförslag antas

Nej = Mats Palms (S) tilläggsförslag avslås

Med 8 ja-röster och 12 nej-röster finner ordförande att kommunfullmäktige avslår Mats Palms (S) tilläggsförslag (Omröstningsbilaga 1, KF § 104/ 2020-09-15).

Fortsättning KF § 104
Fortsättning KS § 108

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

1. Socialnämnden uppmanas arbeta för att komma så nära balans som möjligt, då underskottet påverkar 2021 års verksamhet negativt.
2. De extra pengar som beviljats 2020. 4,1 miljoner kronor ska i huvudsak används till att
  - Skapa utrymme så antagen åtgärdsplan verkställs.
  - Den identifierade kostnadsökningen inom myndighet åtgärdas hållbart och långsiktigt.
3. Konsekvensbeskrivning av årets handlingsplan upprättas inför 2021.

Reservation

Socialdemokraterna och Liberalerna reserverar sig mot beslutet och hänvisar en skriftlig reservation från kommunstyrelsens sammanträde KS § 108/2020-08-24.

Expedieras till: Socialnämnden
För kännedom till:

KF M

Uppdrag från kommunfullmäktige angående hantering av socialnämndens befarade underskott enligt månadsrapport per den 2020-07-31

Sammanfattning

Frågan om hantering av nämndens underskott har varit uppe för beslut ett flertal gånger (se beslutsunderlag).

I socialnämndens månadsrapport per den 2020-10-31 framgår följande:

Helårsprognosen för nämnden visar ett underskott på 11 750 tkr. Prognosen har förbättrats med 1150 tkr jämfört med prognosen per september.

Inom förvaltningen är det fortsatt stort fokus på ekonomin och det råder anställnings- och inköpsstopp. Hela förvaltningen jobbar för att minska den prognostiserade underskottet för 2020 och därmed också skapa bättre förutsättningar inför 2021.

Presidiet vill återigen peka på den text som finns i Delårsrapport 2020-08-31:

Förvaltningsledningen behöver också få tid och utrymme att arbeta mer strategiskt för att bättre kunna planera och för en mer effektiv verksamhet. En översyn av hela förvaltningens verksamheter pågår för att hitta samarbetsområden och för att klara en budget i balans 2021.

Beslut fattat i socialnämnden (SN § 109/2020-09-29) utifrån beslut i kommunfullmäktige (KF § 104/2020-09-15):

1. Förvaltningen uppmanas arbeta för att komma så nära balans som möjligt, då underskottet påverkar 2021 års verksamhet negativt.
2. De extra pengar som beviljats 2020. 4,1 miljoner kronor ska i huvudsak användas till att
  - Skapa utrymme så antagen åtgärdsplan verkställs.
  - Den identifierade kostnadsökningen inom myndighet åtgärdas hållbart och långsiktigt.
3. Konsekvensbeskrivning av årets handlingsplan upprättas inför 2021.

Beslut fattat i kommunfullmäktige (KF § 124/2020-10-19)

Socialnämnden uppmanas att:

- Arbeta för att komma så nära balans som möjligt, då underskottet påverkar 2021 års verksamhet negativt.
- Skapa utrymme så antagen åtgärdsplan verkställs.
- Den identifierade kostnadsökningen inom myndighet åtgärdas hållbart och långsiktigt.
- Presentera de åtgärder och konsekvenser därav som måste vidtas för att få budget i balans 2021.

Presidiet noterar att punkt 1-2 i SN § 109/2020-09-29 är likalydande med punktsats 1-3 i KF § 124/2020-10-19. Därför omfattar förslag till beslut nedan endast den sista punktsatsen.

Beslutsunderlag

Presidieskrivelse i ärendet daterad 2020-11-11
Kommunfullmäktige § 124/2020-10-19
Socialnämnden § 109/2020-09-29
Kommunfullmäktige § 104/2020-09-15

Förslag till beslut

1. Förvaltningen får i uppdrag att presentera de åtgärder och konsekvenser som måste vidtas för att få budget i balans 2021.
2. Resultatet redovisas på socialnämndens sammanträde i januari 2021.

Eva Larsson (C)
Socialnämndens ordförande

Anette Rundström (S)
Vice ordförande

KF § 124
 KS § 137

DNR KS 14/2020 942

Hantering av socialnämndens befarade underskott enligt månadsrapport per den 2020-07-31

Sammanfattning

Socialnämnden gav den 17 december socialförvaltningen i uppdrag att ta fram en handlingsplan för att hantera det i budgeten och verksamhetsplan 2020 nämnda utmaningarna för 2020. Den 28 januari presenterades handlingsplanen och nämnden beslutade då att en uppföljning av handlingsplanen skulle ske på nämndens sammanträde i mars, juni, septembers och december. För att följa arbetet med de planerade åtgärderna som presenterats i handlingsplanen kallade kommunstyrelsens presidium in socialnämndens presidium till en extra verksamhetsdialog 2020-06-23. De åtgärder som har satts in har inte uppnåtts och önskade besparingar har uteblivit, den prognos som visades för året var cirka 14 miljoner kr av vilken en stor del hamnat hos Myndighet och deras verksamhet. Trots att kommunfullmäktige beviljat en ramväxling från kommunstyrelsens trygghetsfond på 4 111 tkr har inte underskottet minskat. Åtgärder måste sättas in för att få planerade åtgärder genomförda och för att undvika ett ökande underskott för 2021.

Beslutsunderlag

Ordförandeskrivelse i ärendet daterad 2020-09-04

Socialnämnden § 98/2020-08-25

Bilaga 1 SN § 98/2020-08-25 Månadsrapport för socialnämnden per 2020-07-31

Kommunstyrelsen § 108/2020-08-24

Förslag till beslut

Ordförandens förslag till beslut:

- Kommunstyrelsen kallar socialnämndens presidium och socialchef till möte med kommunstyrelsens presidium och kommundirektör för att diskutera det fortsatta arbetet med att hantera socialnämndens befarade underskott.
- Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att uppmana socialnämnden att:
  - Arbeta för att komma så nära balans som möjligt, då underskottet påverkar 2021 års verksamhet negativt.
  - Skapa utrymme så antagen åtgärdsplan verkställs.
  - Den identifierade kostnadsökningen inom myndighet åtgärdas hållbart och långsiktigt.
  - Presentera de åtgärder som måste vidtas för att få budget i balans 2021.

Lennart Ottosson (KV) yrkar bifall till ordförandens förslag till beslut.

Mats Palm (S) föreslår följande tillägg till punkt fyra i ordförandens förslag till kommunfullmäktige:

Fortsättning KF § 124
Fortsättning KS § 137

Presentera de åtgärder *och konsekvenser därav* som måste vidtas för att få budget i balans 2021.

Inger Gustavsson (L) yrkar bifall till Mats Palms (S) förslag till beslut.

Ajournering begärs för beredning i partigrupperna.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om ordförandens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Ordföranden frågar om Mats Palms (S) ändringsförslag antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens beslut

1. Kommunstyrelsen kallar socialnämndens presidium och socialchef till möte med kommunstyrelsens presidium och kommundirektör för att diskutera det fortsatta arbetet med att hantera socialnämndens befarade underskott.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Socialnämnden uppmanas att:
  - Arbeta för att komma så nära balans som möjligt, då underskottet påverkar 2021 års verksamhet negativt.
  - Skapa utrymme så antagen åtgärdsplan verkställs.
  - Den identifierade kostnadsökningen inom myndighet åtgärdas hållbart och långsiktigt.
  - Presentera de åtgärder och konsekvenser därav som måste vidtas för att få budget i balans 2021.

I kommunfullmäktige frågar ordföranden om kommunstyrelsens förslag till beslut antas och finner att så sker.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

1. Socialnämnden uppmanas att:
  - Arbeta för att komma så nära balans som möjligt, då underskottet påverkar 2021 års verksamhet negativt.
  - Skapa utrymme så antagen åtgärdsplan verkställs.
  - Den identifierade kostnadsökningen inom myndighet åtgärdas hållbart och långsiktigt.
  - Presentera de åtgärder och konsekvenser därav som måste vidtas för att få budget i balans 2021.

Expedieras till:
För kännedom till:

Socialnämnden

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Begäran om yttrande över rekommendationer i revisionsrapporten- Upphandling och inköp

Sammanfattning

Socialnämnden ges möjlighet att yttra sig till revisorerna över granskningsrapporten avseende upphandling och inköps rekommendationer till beställande nämnder.

Socialnämnden har inget att invända eller tillföra till rekommendationerna. Socialnämnden anser att rekommendationerna är bra.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2020-11-12

Yttrande daterat 2020-11-12

Granskningsrapport från Deloitte daterad 2020-09-30

Förslag till beslut

Föreslaget yttrande godkänns och lämnas till revisorerna.

Sandra Säljö
Socialchef

Expedieras till: Revisorerna
För kännedom till:

Bakgrund

Deloitte AB har av de förtroendevalda revisorerna i Herrljunga kommun genomfört en granskning avseende upphandling och inköp i Herrljunga kommun. Granskningens syfte var att undersöka om kommunstyrelsen och nämndernas upphandlingsarbete var ändamålsenligt utifrån gällande lagar och riktlinjer.

Deras sammanfattande bedömning var att servicenämndens, kommunstyrelsens och nämndernas hantering av upphandling utifrån lagen om offentlig upphandling (LOU) och de kommunala riktlinjerna *delvis är ändamålsenlig* och att den interna kontrollen *inte är helt tillfredställande*. Mot bakgrund av detta ges rekommendationer för att komma tillrätta med ovanstående brister både till servicenämnden, kommunstyrelsen och till beställande nämnder. Det är dessa rekommendationer till beställande nämnder som socialnämnden i detta yttrande ombeds lämna sin syn på.

Rekommendationerna till beställande nämnder är följande:

- Överväga att minska antalet delegationer samt tillhörande beloppsgränser avseende upphandling i sina delegationsordningar.
- Säkerställa att beloppen i nämndernas delegationsordning hänvisar till rätt års gränsvärde för direktupphandling
- Tillse att anställda som genomför upphandlingar och inköp har adekvat kompetens och fått tillräckligt med utbildning
- Se till att verksamheterna följer lagstiftning och fastställda interna riktlinjer inom upphandlingsområdet samt säkerställa att det finns underlag för samtliga upphandlingar

Revisorerna i Herrljunga kommun

Socialnämndens yttrande över rekommendationer i revisionsrapporten Upphandling och inköp

Socialnämnden ges möjlighet att yttra sig till revisorerna över granskningsrapporten avseende upphandling och inköps rekommendationer till beställande nämnder.

- Beställande nämnder rekommenderas överväga att minska antalet delegationer samt tillhörande beloppsgränser avseende upphandling i sina delegationsordningar
- Beställande nämnder rekommenderas säkerställa att beloppen i nämndernas delegationsordning hänvisar till rätt års gränsvärde för direktupphandling
- Beställande nämnder rekommenderas tillse att anställda som genomför upphandlingar och inköp har adekvat kompetens och får tillräcklig utbildning
- Beställande nämnder rekommenderas se till att verksamheterna följer lagstiftning och fastställda interna riktlinjer inom upphandlingsområdet samt säkerställ att det finns underlag för samtliga upphandlingar

Socialnämnden har inget att invända eller tillföra till rekommendationerna. Socialnämnden anser att rekommendationerna är bra.

Sandra Säljö
Socialchef

Eva Larsson
Ordförande socialnämnden

Revisorererna i Herrljunga kommun

30 september 2020

Socialnämnden

Granskning av upphandlings- och inköpsprocessen

Kommunens revisorer har med stöd av Deloitte AB genomfört en granskning av upphandlings- och inköpsprocessen i Herrljunga för att bedöma om kommunstyrelsens och nämndernas hantering av upphandlingar och inköp är ändamålsenlig utifrån lagen om offentlig upphandling (LOU) och de kommunala riktlinjerna och om den interna kontrollen är tillfredställande.

I samband med granskningen har en rapport upprättats. I rapportens sammanfattning finns iakttagelser och rekommendationer. Vår granskning bifogas detta brev.

Vi önskar få del av socialnämndens syn på rapportens rekommendationer senast 2020-11-27.

För kommunens revisorer

Jonny Gustafsson

Ordförande

Upphandling och inköp
Herrljunga kommun

September 2020 – Revsul Dedic och Jimmy Lindberg

Innehåll

Innehåll	1
Sammanfattning	2
1. Inledning	4
2. Granskningsresultat	6
3. Bilagor	19

Sammanfattning

Deloitte AB har av de förtroendevalda revisorerna i Herrljunga kommun fått uppdraget att genomföra en granskning avseende upphandling och inköp.

Revisionsfråga

Är servicenämndens, kommunstyrelsens och nämndernas hantering av upphandlingar ändamålsenlig utifrån lagen om offentlig upphandling (LOU) och de kommunala riktlinjerna och är den interna kontrollen tillfredställande?

Svar på revisionsfråga

Vår sammanfattande bedömning är att servicenämndens, kommunstyrelsens och nämndernas hantering av upphandlingar utifrån lagen om offentlig upphandling (LOU) och de kommunala riktlinjerna delvis är ändamålsenlig och att den interna kontrollen inte är helt tillfredställande.

Iakttagelser

- Under perioden 1 april – 31 december 2019 köpte Herrljunga kommun varor och tjänster för ca 218 mnkr till 1391 olika utbetalningsmottagare.
- Herrljunga kommun har en av kommunfullmäktige fastställd upphandlingspolicy. Denna är inte uppdaterad sedan 2015 och saknar rätt tröskelvärdesgränser. Den beskriver även en felaktig organisationsstruktur utifrån nuvarande organisation.
- Den aktuella upphandlingspolicyn saknar tydliga anvisningar avseende uppföljning av efterlevnad av lagstiftningen, avtalstroheten och/eller leveransuppföljning.
- Kommunen saknar kommunövergripande riktlinjer avseende skydd mot oegentligheter, mutor, otillbörlig påverkan och jäv. Det saknas också beskrivning av konsekvenser för kommunen vid ev. *otillåten direktupphandling*.
- Enligt reglementet ansvarar den gemensamma servicenämnden för stöd till de kommunala verksamheterna i upphandlingsprocessen och enligt upphandlingspolicyn har kommunstyrelsen det strategiska ansvaret för allt upphandling inom kommunen. Det

saknas något kompletterande styrdokument som förtydligar vad servicenämnden respektive kommunstyrelsen ansvarar för när det gäller upphandlings- och inköpsfrågor. Upphandlingspolicyn innehåller inget om servicenämndens roll.

- Sedan juli 2019 har Herrljunga kommun överlåtit allt ansvar för kommunens upphandlingar till Zango AB (upphandlad/extern aktör). Enligt avtalet har Zango AB ett helhetsansvar och agerar som kommunens upphandlingsansvarige. I ansvaret ingår inte direktupphandlingar. Respektive verksamheterna ansvarar för egna direktupphandlingar med det är oklart vem som ansvarar för översyn och revidering av styrdokument.
- Roller och ansvar avseende upphandlingar/inköp varierar mellan nämnderna. Det är dock oftast enhetschefer som har full delegation att genomföra upphandlingar. Upphandling och inköp genomförs av ett relativt stort antal personer.
- Delegationsordningens struktur och innehåll varierar mellan nämnderna. Delegationsordningar är delvis otydliga gällande vilka belopp de med delegation får handla för. De saknar även beloppsgränser som stämmer med aktuella tröskelvärden.
- Kunskapen om aktuella lagar och regler kring upphandling bedöms olika av kommunledning och förvaltningschefer.
- Nämnderna saknar kompetenskrav för att arbeta med upphandling och inköp, oklart hur verksamheterna bedömer och verifierar kompetensnivån inom upphandling och inköp.
- Förvaltningarna använder budgetram och attesteringsordning som kontrollmetod för att säkerställa att upphandlingar genomförs i enlighet med lagstiftning och interna riktlinjer.
- Servicenämnden genomför fakturastickprov varje månad för kontroller avseende jäv, om ramavtal använts och om rätt vara köpts in. Extern aktör genomför stickprov tre gånger per år gällande direktupphandlingsgräns och efterlevnad både mot verksamhet och leverantör. Extern part genomför kostnadsanalys två gånger per år för att förhindra att direktupphandlingsgränsen överskrids. All kontroll hanteras manuellt eftersom kommunen saknar IT-stöd som skulle upptäcka och förhindra ev. felaktigheter.
- Utöver det som anges i befintliga riktlinjer har vi inte sett något övergripande processflöde och processbeskrivning kopplat till upphandling och inköp.

Upphandling och inköp | Sammanfattning

- Det finns en avtalsdatabas (via intranät) men där samtliga avtal inte är inlagda än. Det pågår dock ett löpande arbete med att lägga in samtliga avtal i en avtalsdatabas.
- Stickprovskontrollen av 60 utvalda stickprov visar att;
  - 1/3 av dessa uppvisar någon typ av större eller mindre anmärkning (OBS ej per automatik olagligt) både mot lagstiftning och kommunens interna riktlinjer.
  - 1/3 av dessa bedöms som mer allvarliga och gäller framförallt inköp över direktupphandlingsgräns som inte har konkurrensutsatts. Dessa upphandlingar skulle troligtvis betraktas som en otillåten direktupphandling vid prövning i förvaltningsdomstol.
  - dokumentationsplikten avseende direktupphandlingar brister, då upphandlingen inte alltid dokumenteras i enlighet med lagens krav och interna riktlinjer.
  - direktupphandlingar genomförts utan att framtagna mallar använts samt att upphandlingsenheten inte informeras om upphandlingen, trots att interna riktlinjer anger detta.
  - avtal eller dokumentation av ingångna avtal saknas eller inte går att hitta.
  - det är oklart om attesteringsordningen följs, då vi inte erhållit underlaget som verifierar att så är fallet.

Rekommendationer

Servicenämnden (Ekonomi/personal) rekommenderas

- förtydliga servicenämndens, kommunstyrelsens och upphandlingsenhetens uppdrag och ansvar vid upphandling.
- se över och synkronisera kommunövergripande styrdokument kopplade till upphandling och inköp.
- se över möjligheten att öka kontrollen att summan av flera mindre inköp inte överstiger direktupphandlingsgränsen, framförallt stärka kontrollen av förvaltningsspecifika upphandlingar och inköp med särskilt hänseende att konkurrensutsättning genomförs.

Kommunstyrelsen rekommenderas

- snarast besluta om att upphandlingspolicyn revideras och uppdateras.
- utifrån sin uppsiktsplikt bevaka och uppmärksamma följsamheten till lagen om offentlig upphandling.

Beställande nämnder rekommenderas

- överväga att minska antalet delegationer samt tillhörande beloppsgränser avseende upphandling i sina delegationsordningar.
- säkerställa att beloppen i nämndens delegationsordning hänvisar till rätt års gränsvärde för direktupphandling.
- tillse att anställda som genomför upphandlingar och inköp har adekvat kompetens och får tillräcklig utbildning.
- se till att verksamheterna följer lagstiftning och fastställda interna riktlinjer inom upphandlingsområdet samt säkerställ att det finns underlag för samtliga upphandlingar.

Jönköping den 22 september 2020.

DELOITTE AB

Revsul Dedic

Projektledare

Jimmy Lindberg

Verksamhetskonsult

1. Inledning

Bakgrund

De flesta varor och tjänster som används i en kommun köps in efter någon typ av upphandling. Kommunen upphandlar och köper in varor och tjänster för stora belopp varje år och en bristande upphandlings- och inköpsprocess kan därför ha stora effekter på kommunens ekonomi. Vidare, regleras inköp och upphandlingar inom offentlig verksamhet, av lagen om offentlig upphandling (LOU). Lagstiftningen, och inte minst rättspraxis förändras fortlöpande. En effekt av lagstiftningen är att offentlig verksamhet förmodas att göra bättre affärer då lagstiftningen kräver öppenhet och transparens i upphandlingsförfarandet. Det är därför av stor vikt att upphandlingar hanteras korrekt utifrån såväl lagstiftning som kommunens egna riktlinjer.

Herrljunga kommun har en upphandlingspolicy. I dagsläget anlitar kommunen en extern aktör vid upphandling av varor och tjänster, eftersom kommunen saknar egen resurs. Kommunstyrelsen har dock det övergripande strategiska ansvaret för all upphandling inom Herrljunga kommun men det saknas någon/några som ha dedikerad ansvar för samordning av upphandlingar samt uppföljning av efterlevnad av LOU.

Med tanke på ovanstående bedömer revisorerna i Herrljunga kommun som angeläget att granska om upphandlingar och inköp i Herrljunga kommun förhåller sig till kommunens upphandlingspolicy, lagen om offentligupphandling (LOU) och delegationsregler.

Syfte och avgränsning

Granskningens syfte är undersöka om kommunstyrelsen och nämndernas upphandlingsarbete är ändamålsenligt utifrån gällande lagar och riktlinjer.

Revisionsfråga

Är kommunstyrelsens och nämndernas hantering av upphandlingar ändamålsenlig utifrån lagen om offentlig upphandling (LOU) och de kommunala riktlinjerna och är den interna kontrollen tillfredställande?

Underliggande frågeställningar

- Finns det tydliga styrdokument för upphandlingar och inköp? Är dessa dokumenterade, kända och förankrade i organisationen?
- Är organisation (inkl. samverkan) och ansvarsfördelning avseende upphandlings- och inköpsverksamhet, dokumenterad, tydlig och ändamålsenlig?
- Har kommunstyrelsen och nämnder säkerställt att det finns tillräcklig upphandlings- och inköpskompetens. Får ansvariga tillräckligt stöd för att utföra upphandlingar och inköp?
- Har upphandlings-, inköps- och mottagningsprocessen och rutiner fastställts, dokumenterats och förankrats i organisationen?
- Är uppföljning och utvärdering av genomförda upphandlingar och inköp (*med avseende på lagefterlevnad och avtalstrohet*) tillfredställande?
- Genomförs upphandlingar och inköp i enlighet med gällande lagstiftning och de fastställda interna styrdokument? Bedöms ramavtalstrohet som tillfredställande?

Metod och granskningsinriktning

Granskningen har genomförts genom *dokumentstudier*, *statiska analyser*, *stickprov* samt genom intervjuer med följande befattningshavare:

- Kommundirektör

- Ekonomichef
- Bildningschef
- Teknisk chef
- Extern aktör (upphandlingssamordnare)

Granskningen har delats in i följande sju faser:

- Planering av intervjuer.
- Samla fakta/underlag genom intervjuer och dokumentgranskning.
- Genomgång, sammanställning och analys av insamlat material. Vid behov komplettering med mer material.
- Framtagning av viktiga iakttagelser och rekommendationer samt svar på revisionsfråga.
- Rapportskrivning inkl. sakavstämning.
- Presentation av granskning till revisorer.
- Godkänd rapport skickas till berörda nämnder & revisorer.

Kvalitetssäkring

Kvalitetssäkring har skett genom Deloitte's interna kvalitetssäkringssystem. Rapporten har även kvalitetssäkrats av de intervjuade personerna.

Revisionskriterier

Lag om offentlig upphandling (2016:1145)

Lagen om offentlig upphandling (LOU) reglerar inköp och upphandlingar inom offentlig verksamhet. De grundläggande principerna i lagstiftningen är att offentlig verksamhet, vid upphandling, ska behandla leverantörer på ett likvärdigt, icke-diskriminerande och öppet sätt. Sedan 1 januari 2017 är det obligatoriskt att kommunicera elektroniskt vid upphandlingar.

Myndigheten ska i något av upphandlingsdokumenten ange den grund för utvärdering av anbud som den avser att använda. Europeiska kommissionen beslutade under 2015 om nya tröskelvärden som gäller från och med 1 januari 2016. Dessa påverkar direktupphandlingsgränsen som beräknas som en procentsats av tröskelvärdena. Gränsvärdena gäller oavsett om upphandlingen avser varor, tjänster eller byggentreprenader. Direktupphandlingsgränsen som gäller från och med den 1 januari

2020 enligt LOU är 615 312 kronor. Vid direktupphandling ska den upphandlande myndigheten anteckna skäl för direktupphandling och annat av betydelse om upphandlingens värde överstiger 100 000 kronor. Myndigheten ska ha riktlinjer för direktupphandling.

Den upphandlande myndigheten ska tilldela den leverantör ett kontrakt vars anbud är det ekonomiskt mest fördelaktiga för myndigheten.

Kommunallag, (2017:725 6 kap)

Kommunstyrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över de övriga nämndernas verksamhet. Kommunstyrelsen ska uppmärksammat följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning.

Nämnderna ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt, samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Nämnderna ska även se till att arbetet med intern kontroll är tillräckligt och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Översikt inköpsvolymen Herrljunga kommun

Herrljunga kommuns totala externa inköp uppgick enligt uppgift från kommunen till cirka 218 mnkr för perioden 1 april – 31 december 2019.

2. Granskningsresultat

Utifrån genomförda intervjuer och granskat material har en övergripande beskrivning av upphandling och inköp i Herrljunga kommun gjorts nedan. De iakttagelser som framkommit till följd av intervjuer och dokumentstudier redogörs under den rubrik som ansetts mest lämplig.

Finns det tydliga styrdokument för upphandlingar och inköp? Är dessa dokumenterade, kända och förankrade i organisationen?

Upphandlingspolicy

I Herrljunga kommun finns en antagen upphandlingspolicy som fastställts av kommunfullmäktige 16 juni 2015. Policyn gäller för samtliga nämnder, bolag, föreningar och stiftelser där kommunen är förvaltare och som genomför upphandlingar inom kommunen. Upphandlingspolicyn reglerar ansvarsfördelning och vilka som är grundförutsättningarna för upphandling inom Herrljunga kommun.

Policyn ska revideras en gång per mandatperiod och/eller utifrån behov.

Kommunstyrelsen ansvarar för uppföljning av policyn. Den ska dock ske i samverkan med upphandlingsansvarig och verksamhetspersonal.

Policyn innehåller även hänvisningar till andra riktlinjer kopplade till inköp och upphandling i Herrljunga kommun; riktlinjer för direktupphandling och riktlinjer för inköp i Herrljunga kommun. Vi noterar dock att riktlinjen "Riktlinjer för inköp i Herrljunga kommun" inte längre finns.

Utöver upphandlingspolicy och riktlinjer för direktupphandling finns ett antal dokument som vägleder och reglerar upphandling och inköp i Herrljunga. Här finns bland annat ett dokument "Kommunala inköp i Herrljunga" vilken är utformad som en guide och riktlinje inför inköp av kommunens medarbetare. Vi noterar att detta styrdokument saknar aktuella och korrekta belopp för direktupphandling och hänvisar vid behov av vidare stöd till fel enhet.

Riktlinjer för direktupphandling

I riktlinjer för direktupphandling anges direktupphandlingsgränser samt rutinbeskrivning för genomförandet av en direktupphandling. Syftet med riktlinjen är att tillämpa ett strategiskt förhållningssätt för offentlig upphandling vilket även innefattar direktupphandling. Gällande riktlinje är fastställd 25 maj 2015 och har inte reviderats därefter.

Den som behöver stöd i upphandling hänvisas till upphandlingsansvarig på kommunstyrelseförvaltningen, vilket även det är inaktuellt då en ny organisation införts 2019. I riktlinjerna framgår även att vid en direkt upphandling med ett belopp överstigande 20 tkr ska information alltid lämnas till upphandlingsansvarig.

Vid våra intervjuer framkommer att kännedom finns om att styrdokument existerar men innehållet är inte lika känt. Det pågår ett arbete i kommunen där extern upphandlingsansvarig har fått i uppdrag att inventera och uppdatera gällande riktlinjer.

Bedömning

Vi har i granskningen noterat, vilket även extern upphandlingsansvarig konstaterat, att policys och riktlinjer inte är uppdaterade med korrekta belopp och korrekta hänvisningar utifrån aktuell organisation och aktuella styrdokument. Exempelvis, direktupphandlingsgränsen (505 800 kr) som anges i riktlinjer för direktupphandling gällde för år 2014. Direktupphandlingsgränsen för 2020 ligger på 615 312 kr.

En antagen policy måste, för att ha en verkan, vara känd för den det berör, aktuell och hänvisningar till eventuellt andra vägledande dokument måste vara aktuella. En ej uppdaterad policy riskerar annars att förvirra och skapa en grund för felaktiga upphandlingsförfaranden. Till viss del bedömer vi att det går undvika genom att exempelvis ta bort hänvisade belopp och istället hänvisa läsaren vidare mot upphandlingsmyndigheters sidor där beloppen ständigt är aktuella.

För internt beskrivna processer krävs att det finns en tydlig ansvarig som har som uppdrag att revidera policys och riktlinjer, vilket vi anser bör ske mer frekvent än varje ny

mandatperiod då upphandlingsområdet och kommunens organisation ständigt är föränderlig.

Vi noterar att i de aktuella styrdokumenterna kopplat till upphandlingar och inköp inte finns någon särskilt riktlinje/styrdokument som berör hantering av jäv eller skydd mot oegentligheter, mutor och otillbörlig påverkan. Vi anser att riktlinjer/rutiner för avseende jäv eller skydd mot oegentligheter, mutor och otillbörlig ska finnas då till exempel en tydlig rutin bör underlätta för upphandlaren och bidra till att minimera risken för att hamna i en sådan situation.

Kännedomen om själva innehållet i styrdokumenterna förefaller vara relativt låg. Enligt vår mening kan det innebära en risk för att upphandling inte sker på ett likvärdigt sätt i Herrljunga kommun. Om kännedom är hög och följsamhet finns skapar det en förutsättning för att upphandlingsprocessen hanteras på rätt sätt.

Vi noterar av våra intervjuer att ett arbete pågår och justeringar kring problemen vi belyst kommer att föreslås.

Mot bakgrund av det som angivits ovan är vår slutbedömning att de styrdokument för upphandlingar och inköp som finns inte är helt tydliga och aktuella och som sådana bidrar inte fullt ut till att säkerställa att upphandlingar hanteras enligt lagar och regelverk och interna riktlinjer.

Är organisation (inkl. samverkan) och ansvarsfördelning avseende upphandlings- och inköpsverksamhet, dokumenterad, tydlig och ändamålsenlig?

Organisation och ansvar och roller

Av den aktuella upphandlingspolicyn framgår att kommunstyrelsen har det strategiska ansvaret för all upphandling inom Herrljunga kommun. Tekniska nämnden ansvarar för kommunens upphandling avseende bygg- och anläggningsentreprenader samt tjänster som tillhör dessa.

Enligt sammanträdesprotokoll för gemensam servicenämnd Ekonomi/Personal, daterad den 2019-05-13, övergick upphandlingsfunktionen den 1 februari 2019 från kommunövergripande till servicenämnd ekonomi. Servicenämndens uppdrag avseende upphandlingar är att stödja och säkerställa en effektiv ledning, administration och

gemensamma arbetsformer inom upphandlingsadministrationen. Servicenämnden och därmed upphandlingsenheten delas mellan Herrljunga och Vårgårda kommuner.

Vid samma sammanträde informeras servicenämnden om att ett nytt avtal med extern leverantör "Zango AB" avseende upphandlingsfunktion beräknas vara klar den 1 juni 2019. Zango AB kommer agera som utförande upphandlingsansvarig i både Herrljunga och Vårgårda kommuner.

Enligt information som servicenämnden tagit del av från ekonomichefen kommer upphandlingsfunktionen att vara professionell, kostnadseffektiv och nytänkande. En medarbetare i ekonomiavdelningen kommer att bemanna med rollen inköpsamordnare, vilket innebär att löpande kontakter mellan upphandlingsfunktion och ekonomiavdelning sker genom inköpsamordnare.

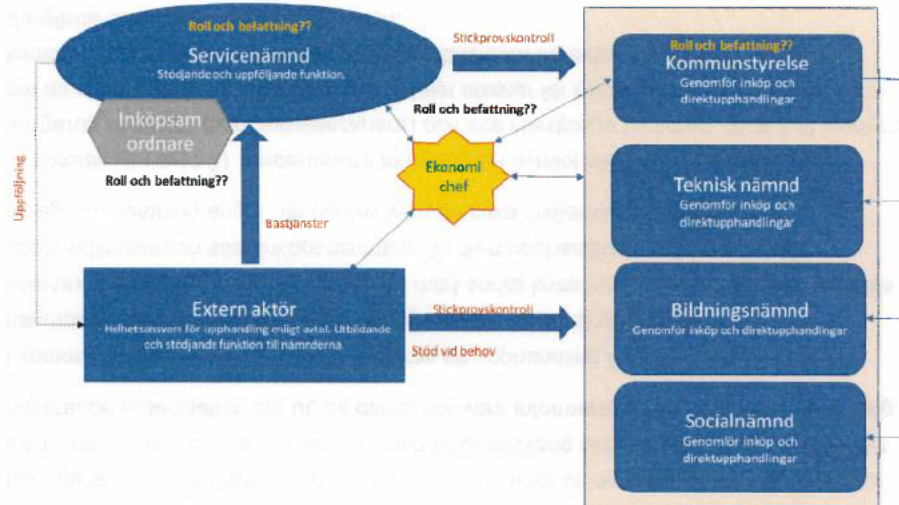
Ett avtal på 4 år tecknades mellan servicenämnden (påskrivet av ekonomichefen) och Zango AB den 24 maj 2019, med start den 1 juni 2019. Av tecknat avtal med den externa aktören framgår att det omfattar ett helhetsåtagande rörande hantering av samtliga upphandlingar och upphandlingsarbete. Enda undantaget är dock de direktupphandlingar som nämnderna och dess förvaltningar inom kommunen väljer att genomföra själva. För dessa blir förvaltningschefen högst ansvarig tjänsteperson.

Avtalet med den externa aktören är uppdelat i två tjänster, en bastjänst och en upphandlingstjänst; I bastjänsten ingår bland annat avtalsfrågor, stöd vid direktupphandlingar, förnyad konkurrensutsättning och sekretessprövning och utbildningar mm.

När det gäller upphandlingstjänsten så avser den arbete med pågående upphandlingar. Den tjänsten finansieras av verksamheten och den externa leverantören tar enligt avtal betalt per timme. Inför varje upphandling ska leverantören i dialogen med verksamheten ge en uppskattad timbudget för genomförandet.

Vidare, svarar den externa leverantören enligt avtalet för införande av rutiner samt bastjänst i projektform tillsammans med beställaren. Införandet sker på löpande timtaxa. Den externa leverantören ska under avtalstiden vidareutveckla bastjänsten i syfte att säkerställa att tjänster följer legala utvecklingen på området samt ha skyldighet att tillhandhålla utbildning enligt förfrågningsunderlaget.

Den högsta tjänstemannen inom servicenämnden som ansvarar för och leder upphandlingsarbetet i Herrljunga och Vårgårda kommun är ekonomichefen. Ekonomichefen är även ansvarig för att ha kvartalsvisa avstämningar med den externa leverantören.

Organisationsschema över upphandling- och inköpsansvar (Källa: Egen tolkning)

Utifrån våra intervjuer uppfattar vi att förvaltningscheferna vet vad de ansvarar för och i vilka lägen de kan använda sig av den externa aktören. Samtliga uppger att de gör detta, men i olika utsträckning.

Delegationsordningar

Vi har i vår granskning tagit del av gällande delegationsordningar samt organisatorisk hantering av upphandling och inköp för de granskade nämnderna. Speciella iakttagelser för varje nämnd presenteras nedan.

Kommunstyrelsen

- I gällande delegationsordning finns ett avsnitt för upphandling/inköp och avtal som inleds med ett beskrivande avsnitt som delvis beskriver själva upphandlingsprocessen och vad den ansvarige ska tänka på. Informationen är

generell och gäller alla som upphandlar oavsett nämnd, däremot saknas denna information i övriga nämnders delegationsordning.

- Det finns belopp kopplat till de olika upphandlingsförfaranden som följer med delegationen men med inaktuella belopp.
- Enligt delegationsordning ska kontakt tas med upphandlingsansvarig vid direktupphandling.

Tekniska nämnden

- I gällande delegationsordning saknas beloppsgränser som begränsar vilka nivåer delegationen gäller.
- Kontroll av inköp görs genom attestering, främst av enhetschef men även teknisk chef.
- I gällande delegation står att enhetschef har rätt att teckna avtal. Detta är enligt intervju felaktigt och det är endast teknisk chef som har rätt att slutligt teckna avtal.

Bildningsnämnden

- Delegationsordningen reglerar endast att enhetschef och rektorer får genomföra upphandling under två prisbasbelopp.
- I övrigt ingen information som reglerar en övre nivå för exempelvis bildningschef.
- Organisationen lägger stor vikt vid budgeten som ska reglera och kontrollera storleken på inköp.

Socialnämnden

- Gällande delegationsordning har likt övriga nämnder felaktiga belopp gällande tröskelvärden.
- I delegationsordningen finns anteckningar med förtydligande vad som ska göras vid de olika upphandlingsförfaranden.

Vidare framgår att varje nämnd ska fastställa en egen delegeringsordning med delegat som gäller vid den förvaltningsspecifika upphandlingen.

Bedömning

Vi kan i granskningen konstatera att samtliga gällande delegationsordningar saknar korrekta tröskelvärden. Likt en uppdaterad policy gäller även att delegationsordningar ständigt är aktuella och tydliga för att felaktigheter i förfarandet inte ska uppstå.

Av gällande avtal framgår att den externa aktören har ett helhetsåtagande förutom vid direktupphandlingar. Vi bedömer att en allmän översyn behöver göras av samtliga delegationsordningar tillsammans med policyn så de stämmer överens med gällande organisationsstruktur, faktisk ansvarsfördelning och med det tecknade avtal som finns med extern aktör. I översynen bör delegation och tillhörande tydliga beloppsgränser finnas med för samtliga av de aktörer som är involverade i upphandling och inköp. Vi bedömer även att ett förtydligande för vem som får teckna avtal och för vilka belopp bör genomföras i samtliga nämnder.

Vi gör bedömningen att det är i direktupphandlingen risken för misstag är som störst. Nuvarande upplägg innebär att verksamheten ansvarar för och kan genomföra dessa utan att ta in någon form av stöd, vilket ökar risken för att omedvetna fel inte upptäcks. Den externa aktören har roll som upphandlingsansvarig och vi bedömer att, utifrån hur nuvarande organisation ser ut, de därför bör vara informerade i all form av upphandling.

I kommunens delegationsordning regleras att upphandling för kommunstyrelsen och nämnderna sker på tre olika samordningsnivåer: förvaltningsspecifik, kommunövergripande samt samordnad med andra kommuner, organisationer, centrala upphandlingsorgan eller inköpscentraler. Varken upphandlingspolicyn och/eller delegationsordning anger när och av vem de olika nivåerna ska initieras.

Vi noterar att punkt 31 (undertecknade av avtal) i avtalet med Zango endast anger Vårgårda kommun (som avtalstecknare) och inte Herrljunga kommun. Vi är fullt medvetna om att ekonomichefen som skrivit på avtalet arbetar för både Herrljunga och Vårgårda kommun, men det finns risk att detta uppfattas som att avtalet endast tecknats av Vårgårda och inte Herrljunga kommun.

Har kommunstyrelsen och nämnder säkerställt att det finns tillräcklig upphandlings- och inköpkompetens. Får ansvariga tillräckligt stöd för att utföra upphandlingar och inköp?

De personer som får utföra inköp och upphandling har av förvaltningschefer eller enhetschefer bedömts ha den kunskap som krävs för att utföra arbetet. Det finns i dagsläget inga formella krav, utifrån den dokumentation vi tagit del av, för att få arbeta med upphandling eller beställning av varor.

Det finns enligt våra intervjuer olika bilder av kunskapsnivån om upphandling är i Herrljunga kommun. Verksamheterna tenderar ha uppfattningen att kunskapen totalt sett är högre än vad kommunledningen anser.

Att säkerställa att det finns en tillräcklig och aktuell kompetens inom området i Herrljunga kommun uppges vara en av anledningarna till att extern aktör har anlåtats. Enligt avtal ska den externa aktören utbilda personalen vid behov och genomföra öppna upphandlingar samt vara ett stöd vid direktupphandlingar. Vid intervjuer framgår att den externa aktören har varit ett stort stöd under det första året och ett par utbildningar har genomförts.

Utöver direkt stöd finns riktlinjer som guider i hur upphandlingsförfarande och inköp i Herrljunga kommun ska gå till och dokumenteras. Kommunen använder i dagsläget inte något IT-stöd som underlättar för den upphandlande att undvika felaktigheter.

Bedömning

Upphandling och inköp kan ske av ett stort antal personer inom Herrljunga. Detta i sig kan vara en styrka då sårbarheten blir lägre om någon till exempel slutar sin tjänst. Vetskapen om hur kunskapen är bland upphandlarna kan däremot försvåras ju fler som är involverade.

För att tillse det krävs att utbildning hålls med jämna intervaller och att den anpassas utifrån den nivå inköp och upphandling sker bland personalen.

Vi har utifrån intervjuerna hört att det råder olika meningar om kunskapen i förvaltningen och inte tagit del av att någon inventering av kunskapsläget gjorts på övergripande eller förvaltningsnivå. Vi bedömer därför att det kan finnas en vinst i att inventera kunskapsläget i hela kommunen så att en samsyn finns om vilka kunskaper organisationen besitter och vilka kunskaper som saknas men borde finnas.

Utifrån avtalet framgår att den externa aktören kan vara ett stöd i utbildning. Det framgår även att de tar betalt per timme när de hjälper till med specifika upphandlingar vilket innebär att en större kunskap inom förvaltningarna skulle kunna minimera det antal timmar som den externa aktören behöver användas.

Avtalet reglerar även, vilket är en bild som styrks av granskningen, att direktupphandlingar och inköp kan ske utan kontakt med extern aktör. Det innebär att det kunskapsstöd de kan få faller bort. Om förvaltningarna själva ska hantera direktupphandlingarna bedömer vi att det är än viktigare att de egna kunskaperna är tillräckliga inom organisationen.

Har upphandlings-, inköps- och mottagningsprocessen och rutiner fastställts, dokumenterats och förankrats i organisationen

De granskade nämnderna har i respektive organisation bestämt hur upphandling och inköp ska gå till och vilka som är delaktiga i processen.

Tekniska nämnden

Varje enhetschef kan utföra direktupphandlingar, vilket oftast sker i samråd med extern aktör. Avtal undertecknas av förvaltningschefen. Enhetscheferna har till sin hjälp utvald personal vilka fungerar som samordnare och samlar in eventuella mindre inköp. Över direktupphandlingsgränsen sker upphandlingen enl. LOU med hjälp av den externa aktören. Tilldelningsbeslut och kontrakt undertecknas av förvaltningschef.

Socialnämnden

Direktupphandling upp till cirka 500 tkr görs av budgetansvarig i samråd med den externa aktören. Upphandling med omfattning 500 tkr-1800 tkr sköts av förvaltningschef. Dessa annonseras, dokumenteras och diarieförs i samråd med extern aktör.

Förvaltningsspecifika upphandlingar som överstiger 1800 tkr startas av socialnämnd och det är även de som fattar tilldelning av beslut. Avtalet tecknas av förvaltningschef.

Kommunövergripande upphandlingar över 1800 tkr kan genomföras av förvaltningschef, verksamhetschef och enhetschef. Dessa kan även teckna avtal för upphandlingen.

Socialförvaltningen har inga specifikt utsedda samordningsansvariga för mindre inköp.

Bildningsnämnden

Enhetschefer och rektorer har utsett specifika inköpare som bedöms kvalificerade att

genomföra inköp. Inköparna får förhålla sig till satt budget för exempelvis pedagogiskt material som en gräns för sina inköp. Kontakt med kommunens upphandlingsfunktion ska tas om inköpets värde överstiger 24 tkr.

Dokumenterade och fastställda rutiner

Tidigare nämnda riktlinjer och rutiner är de dokument som fastställer hur inköps- och upphandlingsprocessen ska genomföras. Grunden är upphandlingspolicyn men utöver den så finns övriga rutiner som stöd för beställaren.

Rutiner upphandlingsdokumentation

Rutiner för upphandlingsdokumentation beskriver stegvis händelseförloppet för öppna upphandlingar i Herrljunga. Beställarna får information om hur de ska agera efter att ett anbud har skickats ut till att den har avslutats. Fokus är själva hanteringen av inkomna redan färdiga anbud och inte om upprättandet av anbud följer gällande lagar och regler.

Riktlinjer för direktupphandling

Hur direktupphandlingsprocessen ska gå till beskrivs utifrån olika beloppsvärden och hur det ska konkurrensutsättas.

Direktupphandling mellan 0 – 100 000

- Upphandlaren väljer själv hur anskaffning ska konkurrensutsättas.
- Upphandlingen får ske muntligt eller skriftligt.

Direktupphandling mellan 100 000 – 505 800

- Beslut om anskaffning fattas av budgetansvarig som utser lämplig direktupphandlare.
- Information ska lämnas till upphandlingsansvarig.
- Upphandlingar över 100 tkr ska som regel annonseras via annonsdatabas.
- Konkurrensutsättning ska ske genom minst tre leverantörer.
- Inkomna anbud ska sammanställas, utvärderas och val av leverantör ska motiveras.
- Dokumentation ska ske.
- Skriftlig beställning/avtal krävs med uppgift om totalt värde.

Kommunala inköp i Herrljunga

Rutinen syftar till att inköparen vet hur man gör ett korrekt inköp. Beställare ska därför:

- Vara behörig att beställa.
- Hålla sig informerad om gällande avtal och använda kommunens ramavtal. Om ramavtal saknas hänvisas till direktupphandling.
- Samordna inköpen med andra aktuella inköp.
- Ansvara för leveranskontroll (rätt vara, mängd, kvalitet och pris).

Bedömning

Upphandlings-, inköps- och mottagningsprocessen har fastställts i ett antal dokument som hjälper upphandlaren att göra rätt. Även dessa dokument saknar korrekta hänvisningar och korrekta tröskelvärden, vilka måste uppdateras för att inte riskera felaktig hantering.

Vi noterar att riktlinjen som berör direktupphandling är mest utförlig, vilket vi anser är bra. Då förvaltningarna till stor del själva hanterar direktupphandlingar och kunskapen bedöms något lägre är stödjande material av yttersta vikt för rätt hantering. Implementerade steg-för-steg-guider kan bidra till att risker för fel och fördyrande hantering undviks.

Riktlinjen för kommunala inköp beskriver även hur inköparen ska ta ett större grepp och samordna inköp med andra för eventuella samordningsvinster. Att detta är känt och efterlevs i organisationen bör innebära en effektivare hantering av inköp och därför även en ekonomisk vinst för organisationen. Vi kan se att tekniska nämnden och bildningsnämnden har organiserat sig via specifika inköpare och samordnare som ska bidra just till en effektivare hantering av nämndernas upphandlingar och inköp.

Samtliga nämnder uppger att den upphandlingsansvariga ska kontaktas även vid relativt små inköp. En samordning med stöd av upphandlingsansvarig vid inköp bedömer vi minimera risken för att kommunen totalt handlar över tröskelvärden utan att det upptäckts.

Är uppföljning och utvärdering av genomförda upphandlingar och inköp (med avseende på lagefterlevnad och avtalstrohet) tillfredställande?

Uppskattningsvis är 30 % av verksamheternas totala kostnader i Herrljunga kommun kopplade till inköp och upphandling. Det innebär att en uppföljning och utvärdering av gjorda inköp är oerhört viktig för organisationen. Enligt gällande ansvarsfördelning är det

servicenämnden som ansvarar för upphandling och därför även uppföljning och utvärdering.

Detta genomförs i ett par olika moment. Servicenämnden genomför stickprov på cirka 30 fakturor varje månad. Där kontrolleras ett antal punkter såsom jäv, rätt inköpt vara och om det är handlat via ramavtal.

Upphandlingssamordnaren genomför uppföljningar gällande direktupphandlingar och efterlevnad både mot verksamhet och leverantör. Detta genomförs via stickprovskontroll två gånger per år. Vid en direktupphandlingskontroll väljs ett antal leverantörer ut och då granskar de fördjupat bland annat om de totala beloppen som är köpta från leverantörer överstiger direktupphandlingsgränser. Samordnaren har även i uppdrag att se över gällande avtal och förhandla om dessa då möjlighet finns.

Utfall i samordnarens senaste uppföljning genomförd den 2020-02-2 redovisas i Bilaga A.

Avtalet mellan kommun och extern aktör reglerar även att kommunen har rätt att granska den externa aktören minst en gång per år eller vid behov och deras arbete följs upp och mäts via specifika nyckeltal.

I våra intervjuer har vi efterfrågat hur uppföljning och kontroll går till ute i förvaltningarna. Genomgående är att uppfattningen att gällande budgetram och attestering ska bidra till att inköp och upphandling genomförs korrekt. När en utsedd inköpare ska genomföra inköp så reglerar den satta budgeten vilka inköp som kan göras. Den chef som därefter har attesträtt kan kontrollera att inköpet är korrekt och passar till verksamheten.

Vi har i vår granskning även gått igenom de granskade nämndernas interna kontrollplaner för 2020. Av nämnderna är det endast servicenämnden som i sin kontrollplan berör upphandling och inköp.

Bedömning

Av granskningen framgår att det finns en uppföljning och utvärdering på övergripande nivå vilken ska ske med återkommande intervaller. Uppföljningen innefattar både om kommunen agerat rätt men bevakar även att kommunen får rätt beställda varor.

Vi noterar dock av svaren vi får att förvaltningarna sätter stor tilltro till attestering och budgetramen för att förhindra felaktiga upphandlingar och inköp. Vi bedömer att dessa är

en del i en kontroll, men att enbart förlita sig på dem går inte då dessa kontroller görs efter eventuella inköp.

När attestering och budgetuppföljning görs så kan ett avtal med leverantör redan vara tecknat och det blir svårt för förvaltningen att häva köpet. Att all personal ska förhålla sig till att hålla budgeten är helt rätt, men det finns inget som automatiskt stoppar inköpen när man går över den.

Vi bedömer därför att ett system för ytterligare kontroller innan inköpet är färdigt bör övervägas.

Att skriva in i avtalet att kommunen har rätt att granska den externa aktören bedömer vi som bra och en nödvändighet för att servicenämnden ska ha möjlighet att utöva sitt ansvar över upphandlingarna. Den externa aktören följs även upp kvartalsvis med olika nyckeltal som visar hur de levererar. Uppföljning blir därför ytterligare ett led i att Herrljunga kvalitetssäkrar sin egen upphandlingsprocess.

Vi noterar att det endast är servicenämnden som har identifierat risker i sin interna kontrollplan kopplat till upphandling och inköp. Då de är ansvariga för detta blir det naturligt, men vi bedömer att även de andra nämnderna bör överväga att lyfta in detta. Alla nämnder genomför inköp och upphandling för stora belopp och riskerna finns där för samtliga nämnder, om än i olika omfattning.

Genomförs upphandlingar och inköp i enlighet med gällande lagstiftning och de fastställda interna styrdokument? Bedöms ramavtalstrohet som tillfredställande?

Stickprovskontroll

Inom ramen för granskningen har stickprovskontroll av upphandlingar avtal/beställningar genomförts. Syftet med stickprovskontroll är att bland annat bedöma om:

- upphandling har skett enligt gällande lagstiftning
- upphandling har skett enligt kommunens interna riktlinjer
- fakturorna attesterats enligt upprättad attestordning.

Stickprovskontroll skall betraktas som ett komplement till dokumentstudier och intervjuer, där huvudsyftet är att få en allmän bild över om Herrljunga kommunen genomför

upphandlingar och inköp i enlighet med gällande lagstiftning och fastställda interna styrdokument. Syftet är inte att fokusera på någon särskild upphandling och/eller inköp.

Urval

Stickproven avser 60 unika leverantörer för olika typer av varor och tjänster. Stickproven är baserade på ett riktat urval av Herrljunga kommuns totala inköp under 2019. Underlaget har varit leverantörsreskontra och omfattar alla leverantörer (49) som fakturerat kommunen belopp över direktupphandlingsgränsen samt urval av några leverantörer som fakturerar belopp under direktupphandlingsgränsen (11) under perioden 1 april – 31 december 2019, se Bilaga B.

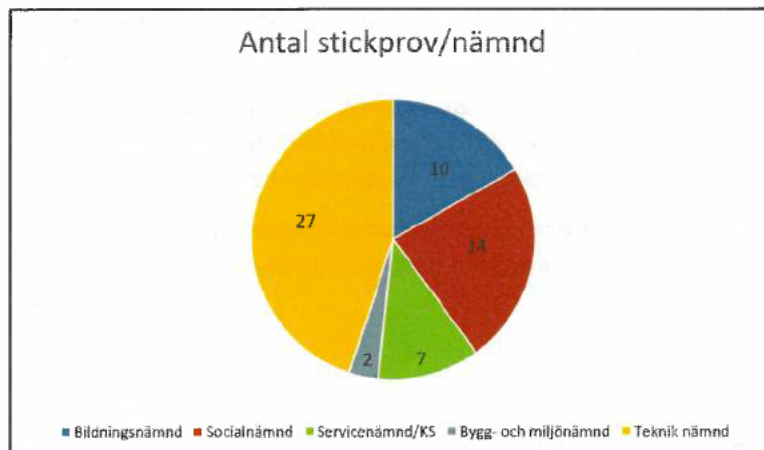
Dessa 60 unika leverantörer står tillsammans för 114,4 mnkr (drygt 52 %) av kommunens totala inköpskostnad på 218,1 mnkr under perioden 1 april – 31 december 2019. En stor del av kommunens totala kostnads massa avser leverantörer som fakturerat små belopp samt fakturor från statliga myndigheter, landsting/regioner och andra kommuner samt kommunala bolag. Att vi exkluderar dessa innebär inte att risken för att felaktiga upphandlingar/inköp saknas, vi har bara bedömt att risken för avsteg är något mindre.

För varje stickprov avseende ramavtal har annonsering, förfrågningsunderlag, protokollsöppning, anbud, anbudsutvärdering, tilldelningsbeslut samt avtal inhämtats och kontrollerats. I de fall direktupphandling genomförts har kontroll skett av om det finns underlag som styrker att en konkurrensutsättning gjorts. För avtalen har dess giltighet granskats.

Anbudet och avtalens totalpris har jämförts med det totala beloppet för fakturering för respektive företag i stickprovet.

Vidare har attest av behörig person för stickprovskontrollerade fakturor kontrollerats.

Fördelning av antal stickprov per nämnd presenteras i figuren nedan.

Resultat av stickprovskontroll

Anmärkning/avvikelse/brist

Med "utan anmärkning" menas att genomgång av underlaget som vi tagit del av indikerar att upphandling/inköp med stor sannolikhet genomförts i enlighet med gällande lagstiftning och fastställda interna styrdokument. Men "med anmärkning" menas här att genomgång av underlaget vi tagit del av har avvikelser/brister som indikerar att upphandling/inköp inte skett i enlighet med gällande lagstiftning och de fastställda interna styrdokument. Anmärkningar har delats i tre olika kategorier, enligt nedan.

Brister i förfarande och/eller dokumentation av upphandling (Gäller inköp över direktupphandlingsgränsen) – avser stickprov där underlag/uppgifter avseende giltiga avtal inte erhållits eller uppvisats. Avsaknad av underlag kan innebära att upphandlingen inte genomförs i enlighet med lagstiftningen (korrekt förfarande) och/eller att upphandlingen har genomförts i enlighet med lagstiftningen men kommunen kan inte uppvisa dokumentation, till exempel hittas ej avtalet. Båda är allvariga anmärkningar/avvikelser, den första (upphandlingen inte genomförs i enlighet med lagstiftningen) är mycket mer allvarig både ur lagstiftningens och kommunens perspektiv.

Inköpen har inte konkurrensutsatts/otillåten direktupphandling (Gäller inköp över direktupphandlingsgränsen) – avser stickprov där upphandlingen/inköpen genomförts

som direktupphandling, trots att det totala beloppet överskrider lagstiftningens direktupphandlingsgräns.

Ej tillräcklig dokumentation av direktupphandlingar (Gäller inköp under direktupphandlingsgränsen) – avser stickprov där upphandling/inköp understiger direktupphandlingsgräns och som genomförts som direktupphandling men giltig dokumentation vilket den upphandlade myndighet ska upprätthålla om upphandlingens värde ligger mellan 100 000 – gällande direktupphandlingsgräns.

Notera att ett stickprov kan ha fler än en anmärkning.

Kommunens riktlinjer för direktupphandling och dokumentationsplikt beskriver när direktupphandling kan användas, dokumentationskrav samt hur upphandlingen ska genomföras beroende på om upphandlingsvärde ligger mellan 0 – 20 000 kr eller mellan 20 000 kr – direktupphandlingsgräns.

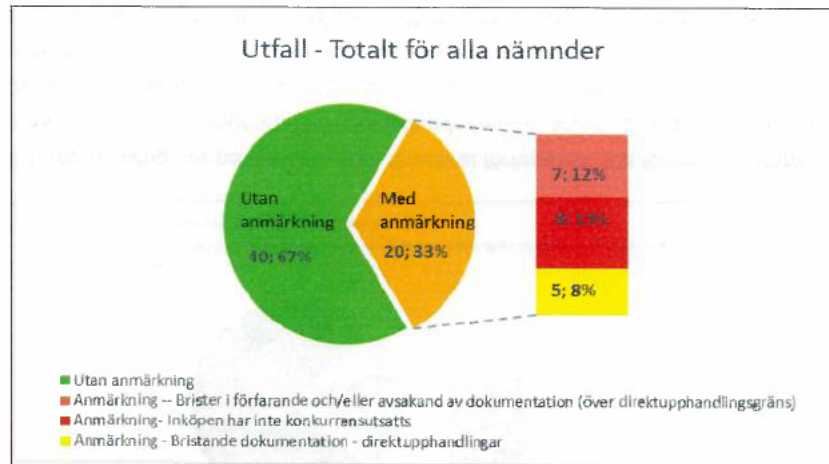
Enligt intervjuer ska framtagna mall användas vid direktupphandlingar. Om mallen används på korrekt sätt, anses direktupphandlingen genomförd på korrekt sätt (enligt lagstiftningen och riktlinjer för direktupphandling). Det gäller både rätten till att genomföra upphandling/inköp som direktupphandling, att korrekt konkurrensutsättning har utförts samt att rätt dokumentation har upprättats.

Vidare anger nämndernas delegationsordning anvisningar för delegater avseende ansvaret (beslut/verkställighet) i samband med upphandlingar/inköp/avtal samt hur dessa ska genomföras, bland annat vid direktupphandling (till exempel för inköp över 2 basbelopp ska upphandlingsansvarig i kommunen kontaktas, och samrådats).

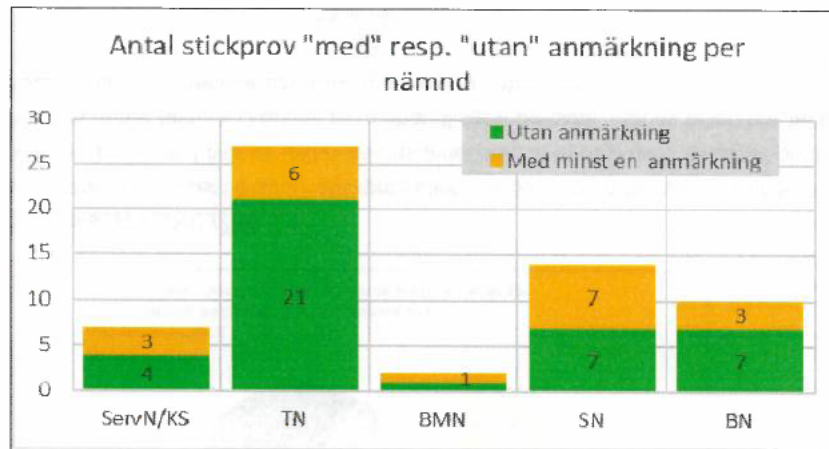
Ovanstående innebär att ett stickprov som fått anmärkning "otillåten direktupphandling" och/eller "ej tillräcklig dokumentation av direktupphandlingar" även inte genomförts i enlighet med riktlinje för direktupphandling och delegationsordning.

Efterlevnad av upphandlingsreglerna

Av de 60 granskade stickproven uppvisar 20 st. eller 33 % minst en anmärkning. Majoriteten av anmärkningarna består av avsaknad av underskrivna eller aktuella avtal, delar av underlag för upphandlingen saknas samt att inköp inte har konkurrensutsatts ("otillåten direktupphandling").

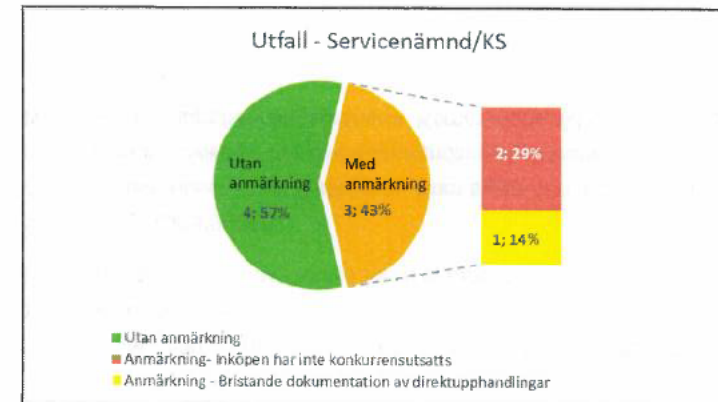
Sammanställning per nämnd redovisas i figur 2.

Servicekommitté/Kommunstyrelsen (ServN/KS)

Vi har noterat avvikelser i 3 av 7 stickprov (ca 43 % av stickprov) inom servicekommitté/KS. Två av dessa avser upphandling/inköp (licenser och telefoner) över

direktupphandlingsgräns som direktupphandlats och troligtvis inte konkurrensutsatts. Dessutom har kommunens interna riktlinjer för direktupphandling inte följts i dessa två fall.

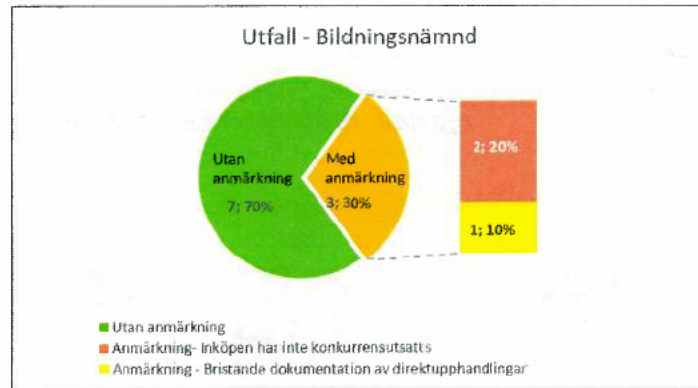

Den tredje avvikelserna gäller upphandling/inköp under direktupphandlingsgräns som direktupphandlats (Licenser från Pulsen Integration AB). Denna saknar tillräcklig dokumentation för direktupphandling. Utöver dessa tre har vi noterat att ett inköp vars totala inköpsvärde var under 100 tkr (Net Id från SecMaker AB) har inte genomförts i enlighet med kommunens riktlinje för direktupphandlingar.

Bildningskommittén (BN)

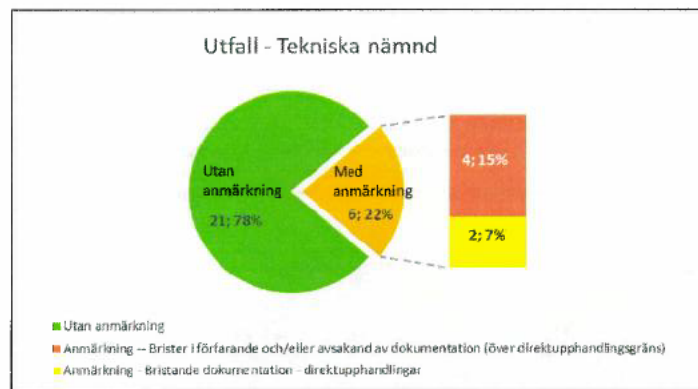
Avvikelse i 3 av 10 stickprov inom bildningskommittén/ks har noterats. I två av fallen (Pensel, trä, skruv från HERRLJUNGA BRÄDGÅRD AB samt Industriskolan verksamhet från IMI HYDRONIC ENGINEERING AB) saknas upprättade avtal med leverantör och båda har direktupphandlats trots att den totala summan överstiger direktupphandlingsgränsen. För inköp från Herrljunga brädgård hänvisas från kommunens sida att de totala värdena per upphandlingsområde överstiger inte direktupphandlingsgränsen.

Vidare har inköp av Scenföreställning vars totala inköpsvärde var under 100 tkr inte genomförts i enlighet med kommunens riktlinje för direktupphandlingar. Kommunens riktlinjer vid direktupphandling har inte följts för övriga två inköp.

Tekniska nämnden (TN)

Vi noterar avvikelser i 6 av 27 stickprov eller i ca 30 % inom tekniska nämndens ansvarsområden. I fyra av fallen saknas avtal helt, är ej påskrivet, avtalstid otydlig eller har gått ut när fakturan kopplat till upphandlingen betalats. I ett av fallen har fakturor betalats till en underleverantör av upphandlad entreprenör.

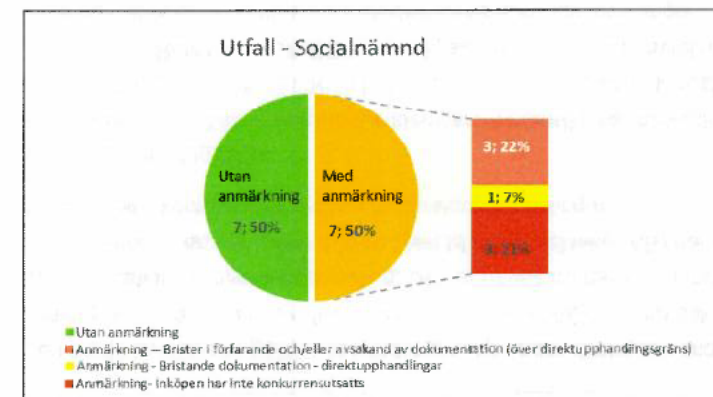

En upphandling har genomförts som förenklat förfarande. Vid förenklat förfarande ska krav gällande annonsering, förfrågningsunderlag, utvärdering, tilldelningsbeslut samt avtal tillämpas, vi har dock inte erhållit något underlag avseende utvärdering av inkomna anbud, däremot finns ett giltigt avtal. Ett inköp med värde under direktupphandlingsgränsen har genomförts som direktupphandling, vi saknar både

dokumentation som gäller för direktupphandlingar som denna, dessutom har inte riktlinje för direktupphandling tillämpats.

Socialnämnden (SN)

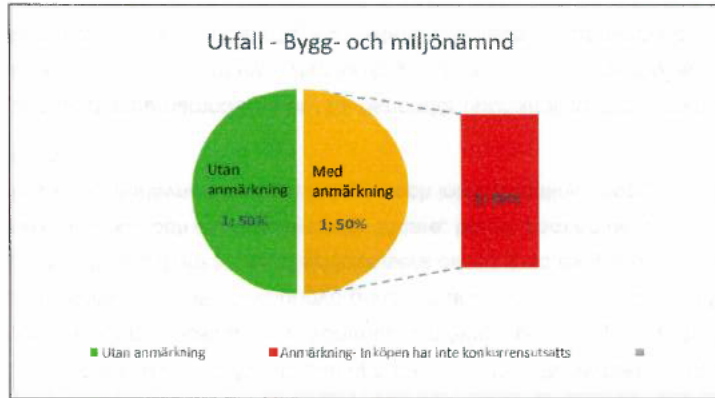
Vi noterar avvikelser i 7 av 14 stickprov inom socialnämndens ansvarsområden, varav i 6 saknas underlag för upprättade avtal. Tre upphandlingar/inköp har direktupphandlats trots det totala upphandlingsvärdet ligger över gällande direktupphandlingsgräns. Eftersom direktupphandlingsprotokoll saknas kan vi inte bedöma om dessa kan betraktas som direktupphandling på grund av synnerlig brådska och/eller skäl.

Ett inköp med värde under direktupphandlingsgräns har genomförts som direktupphandling, vi saknar både dokumentation som gäller för direktupphandlingar för denna, dessutom har inte riktlinje för direktupphandling tillämpats.

Bygg- och miljönämnden

Vi noterar avvikelser i 1 av 2 stickprov inom bygg- och miljönämndens ansvarsområden. I 1 stickprov med avvikelse har direktupphandling skett trots att den totala summan överstiger direktupphandlingsgränsen. Kommunens riktlinjer har följts.

Efterlevnad av attesteringsordning

När det gäller attestering kan vi inte uttala oss om efterlevnad av attestordningen eftersom vi inte fått ta del av nödvändig underlag/förtydligande. Vi har dock tagit del av uppgifter från verksamheten som ska visa på godkända attestanter för respektive faktura, vilka enligt uppgift är hämtade direkt från kommunens verksamhetssystem. Det vi saknar är tydliga underlag som kommer direkt från systemet och intygar att rätt attestant har attesterat resp. faktura innan betalning skett.

Bedömning

Baserat på det underlag vi tagit del av för resp. stickprov samt resultat av våra kontrollpunkter noterar vi att det finns brister i kommunens efterlevnad av gällande upphandlingsregler och interna riktlinjer. 1/3 av stickproven uppvisar någon typ av anmärkning/avvikelse. En tredjedel av dessa bedöms som mer allvarliga, detta gäller framförallt inköp över direktupphandlingsgräns som inte har konkurrensutsatts. Dessa upphandlingar skulle troligtvis betraktas som en otillåten direktupphandling vid en prövning i en förvaltningsdomstol. Men även anmärkningar där giltiga avtal inte kunde uppvisas kan vara av allvarigare karaktär, beroende på orsaken till detta.

Majoriteten av de avvikande stickproven saknar eller har bristfällig dokumentation av upphandlingens konkurrensutsättning eller av direktupphandlingsförfarandet.

Dokumentationsplikten är inte säkerställd då direktupphandlingar inte alltid dokumenteras i enlighet med lagens krav. Detta gäller framförallt upphandlingar inom

servicenämnden/KS, socialnämnden och bildningsnämnden. Dokumentationen är viktig för den egna uppföljningen av gjorda köp. Bristande uppföljning kan medföra att verksamheten inte är effektiv och att förtroendet hos leverantörer skadas.

Ett stort antal avvikelser avser bristfällig dokumentation av ingångna avtal eller avtal som inte går att hitta. Då upphandling är lagstadgat och överklagbart så krävs att kommunen har alla dokument som visar att upphandlingen har hanterats på ett korrekt sätt. En översyn över hanteringen av avtal och dokumentationshantering krävs. Detta gäller framförallt tekniska nämnden, bildningsnämnden och socialnämnden.

Ett flertal avvikelser avser inköp över direktupphandlingsgränsen som inte har konkurrensutsatts. Dessa upphandlingar skulle troligtvis betraktas som en otillåten direktupphandling vid prövning i en förvaltningsdomstol. Detta gäller framförallt upphandlingar inom servicenämnden/KS och socialnämnden. För att minimera risken för felaktigheter bör en översyn ske hur direktupphandlingar ska hanteras framöver.

Efterlevnad av kommunens riktlinjer för dokumentation vid direktupphandling är låg. I flera fall har riktlinjer för direktupphandlingar inte följts, det saknas dokumentation som enligt riktlinjen ska finnas. Detta gäller alla nämnder.

Gällande riktlinje för direktupphandling gör visserligen klart att upphandlingsansvarig redan idag ska kontaktas om summan överstiger 20 tkr, vilket vi anser är bra. Det krävs dock att det finns en kännedom om riktlinjerna för att efterlevnaden ska bli högre.

Som vi har nämnt tidigare har vi inte haft möjlighet att kontrollera efterlevnad av attesteringsordningen. Utifrån uppgifter är det rimligt att anta att det är rätt personer som attesterat, men då vi inte tagit del av underlaget/förtydligande direkt ur system som uppvisar att utvalda fakturor attesterats av rätt attestant kan vi inte uttala oss om detta med säkerhet.

Bristande efterlevnad av LOU, otillåtna upphandlingar kan bero på ett flertal faktorer, oftast en kombination av flera. I samband med granskning av kommunens styrdokument, roller och ansvar, delegationsordningar, processer och rutiner samt uppföljning/utvärdering kopplade till upphandlingar och inköp har vi lyft upp ett antal utvecklingsområden. Någon eller några av dessa kan troligtvis kopplas till de noterade anmärkningar i stickprovskontrollen.

Vi ser dock positivt på att kommunen insett behovet av att se över upphandlingar/inköp i kommunen och som resultat av detta upphandlat extern leverantör som tar hand om en majoritet av de operativa frågorna kopplade till upphandling och inköp. Vi anser att förutsättningar för ökad efterlevnad av lagstiftningen och interna riktlinjer har förbättrats i och med att kommunen har tecknat avtal med extern leverantör (Zango AB). Vi menar samtidigt att kommunen inte kan förlita sig helt på att Zango AB löser alla problem. Dessutom ska Zango AB betraktas som en stödjande part i denna process. Alla i kommunen som fattar beslut och styr upphandlingar samt de som är operativt involverade i upphandlingar bör se över sin del av ansvaret och utveckla de delar som brister.

Bland annat anser vi att:

Servicenämnden (Ekonomi/Personal) som enligt reglementet är huvudansvarig upphandlings- och inköpsfrågor bör se över och vid behov komplettera övergripande styrdokument (upphandlingspolicy, riktlinjer och anvisningar). Vidare bör nämnden se över och synkronisera roll- och ansvar på övergripande nivå (utöver det som anges i nämnderna delegationsordningar) mellan servicenämnd, ansvarig(a) tjänstemän på kommunledningskontoret (det saknas tydliga roll- och ansvarsbeskrivning för dessa befattningar), kommunstyrelse (som enligt upphandlingspolicyn ansvarar för strategiska frågor) de upphandlande nämnder samt mellan den externa leverantörer. Vi anser också att servicenämnden bör kartlägga och förtydliga de övergripande processerna kopplade till upphandlingar och inköp.

Kommunstyrelse som enligt reglementet ansvarar kommunens för totalekonomi samt via uppsiktsplikt ansvarig för att följa upp nämndernas efterlevnad av lagstiftningen, riktlinjer, policyn och mål beslutade av kommunfullmäktige bör tydligare lyfta upp upphandlings- och inköpsfrågor på kommunövergripande agenda. De bör vidare ta fram mål för upphandling och inköp samt synkronisera dessa med övriga kommunövergripande verksamhets- och ekonomiska mål. Vidare, bör ks som en del av sin interkontroll ha fokus på efterlevnad av lagstiftningen och interna riktlinjer kopplade till upphandling och inköp.

Upphandlande nämnderna bör de genomför upphandling, tilldelar/antar beslut, teckna avtal samt besluta om ev. avtalsförlängning se över styrning/uppföljning, processer/rutiner samt kompetenskrav/befintlig kompetens kopplade till upphandlingar och inköp inom

nämnden verksamheter. Detta gäller framförallt, direkta upphandlingar och inköp där det samlade upphandlingsvärde överstiger direktupphandlingsgränsen samt upphandlingsförfarande och dokumentation vid direktupphandlingar.

Det är också viktigt att *servicenämnden, kommunstyrelse och upphandlande nämnderna* verkar för att öka medvetenhet kring betydelsen av att genomföra upphandlingar i enlighet med gällande lagstiftning och interna riktlinjer.

2017-01-10

1. Upphandling av tjänster för att utvärdera och förbättra verksamheten i kommunen.

2. Upphandling av tjänster för att utvärdera och förbättra verksamheten i kommunen.

3. Upphandling av tjänster för att utvärdera och förbättra verksamheten i kommunen.

4. Upphandling av tjänster för att utvärdera och förbättra verksamheten i kommunen.

5. Upphandling av tjänster för att utvärdera och förbättra verksamheten i kommunen.

6. Upphandling av tjänster för att utvärdera och förbättra verksamheten i kommunen.

7. Upphandling av tjänster för att utvärdera och förbättra verksamheten i kommunen.

8. Upphandling av tjänster för att utvärdera och förbättra verksamheten i kommunen.

9. Upphandling av tjänster för att utvärdera och förbättra verksamheten i kommunen.

10. Upphandling av tjänster för att utvärdera och förbättra verksamheten i kommunen.

11. Upphandling av tjänster för att utvärdera och förbättra verksamheten i kommunen.

12. Upphandling av tjänster för att utvärdera och förbättra verksamheten i kommunen.

13. Upphandling av tjänster för att utvärdera och förbättra verksamheten i kommunen.

14. Upphandling av tjänster för att utvärdera och förbättra verksamheten i kommunen.

15. Upphandling av tjänster för att utvärdera och förbättra verksamheten i kommunen.

2017-01-10

2017-01-10

3. Bilagor

Bilaga A: Resultat av stickprovskontrollen utförd av Zango AB i Herrljunga kommun den 2020-02-24.

Faktura	Avtal	Kommentar
21100959	Ja	Godkänt
21101269	Ja	Godkänt
21101887	Ja	Godkänt
21105726	Ja	Godkänt
21109030	Ja	Godkänt
21112928	Ja	Godkänt
21115047	Ja	Godkänt
21117054	Nej	Godkänt, direktupphandling genomförd där tre är tillfrågade. Beloppet överstiger inte direktupphandlingsgränsen per område och år
21119878	Ja	Godkänt
21124304	Nej	Inte godkänt, inköp av licenser över direktupphandlingsgränsen. Annonserad upphandling borde ha genomförts

Källa: Herrljunga kommun

Bilaga B – Stickprovssammanställning

Leverantör	Nämnd	Totalbelopp	Produkt	Konkurrensutsatt upphandling	Finns giltligt avtal	Behörig attestering av faktura	Anmärkning	Kommunens kommentarer (rödmarkerat vår kommentar)
Advania AB	ServN/KS	10 815 270	IT-infrastruktur, varor tjänster	Ja	Ja	Ej bedömd	NEJ	
Skandikon	ServN/KS	8 403 419	Pensions-förvaltning	Ja	Ja	Ej bedömd	NEJ	
ATEA	ServN/KS	6 979 510	Licenser	Ja	Ja	Ej bedömd	NEJ	
SecMaker AB	ServN/KS	124 406	Net ID	E/T	E/T	Ej bedömd	NEJ	
Radpoint AB	ServN/KS	810 586	Licenser	Nej	Nej	Ej bedömd	JA	Enligt upphandlingsansvarig handlar det om licenser köpta direkt av tillverkaren. Ingen annan leverantör har tillfrågats. Nytt avtal gällande licensförsörjning täcker upp framtida behov av licenser. Underlag/dokumentation kunde inte uppvisas.
JRA DATA-CENTER AB	ServN/KS	784 360	Licenser	Nej	Nej	Ej bedömd	JA	Enligt upphandlingsansvarig är den troligtvis direktupphandlat då ingen upphandling hittats. IT-chefen är dock sjukskriven så vi har inte fått de svar vi vill ha. Kan förhoppningsvis komplettera med information. Kommunen kunde inte uppvisa någon dokumentation kopplat till denna beställning/inköp förutom kopior på två utvalda fakturor. Underlag/dokumentation kunde inte uppvisas.
Pulsen Integration AB	ServN/KS	395 253	Telefoner, tillbehör med mera	E/T	Ja	Ej bedömd	JA	Inköpen hänförliga till fakturorna avser olika typer av licenser. Ett licensavtal har funnits med Pulsen sedan 2011. Avtalet är troligtvis förlängt årsvis sedan dess. Avtalet grundar sig enligt villkoren på en förnyad konkurrensutsättning på kammarkollegiets ramavtal för programvaror och tjänster som Pulsen vid den tiden var leverantör på. Något underlag för detta har dock inte hittats. Vi letar efter underlag, men nuvarande IT-chef är sjuk. Dessa inköp upphörde 2013 då en ny upphandling av "licenspartner" upphandlades. Dessa inköp görs numera från Atea. Någon dokumentation/beställning förutom avtal kunde inte uppvisas.
VÄSTTRAFIK AB	SN	#####	Färdtjänst	Ja	Ja	Ej bedömd	NEJ	
Dedicare AB	SN	1548 393 kr	Bemannings-tjänster socialtjänst	Ja	Ja	Ej bedömd	NEJ	
Bonliva AB	SN	1055 011 kr	Bemannings-tjänster socialtjänst	Ja	Ja	Ej bedömd	NEJ	
ILAB AB	SN	993 310 kr	Verksamhetssystem socialtjänst	Ja	Ja	Ej bedömd	NEJ	
Textilia Tvätt &	SN	820 246 kr	Tvätt av arbetskläder	Ja	Ja	Ej bedömd	NEJ	
Kubbonge AB	SN	1101375 kr	Placeringsavtal	Ja	Ja	Ej bedömd	NEJ	
Doro AB	SN	670 813 kr	Trögghetslarm	Ja	Ja	Ej bedömd	NEJ	

Upphandling och inköp | Bilagor

Doro AB	SN	670 813 kr	Trygghetslarm	Ja	Ja	Ej bedömd	NEJ	
AB Dunya Property	SN	704 550 kr	Skyddat boende	NEJ	NEJ	Ej bedömd	JA	Avtalet avser placeringsavtal gällande skyddat boende. I första hand kollade verksamheten igenom de boenden som finns på kommunens ramavtal. Behovet för familjen ansågs dock inte kunna uppfyllas inom ramen för de boenden som fanns upphandlade. Familjen ansågs ha specifika behov och därför kontaktades en part utanför ramavtal för att uppfylla behovet. Enligt SoL ska socialnämnden verka för att personen och dennes närstående får stöd och hjälp för att förändra sin situation.
BERGSHYDDAN	SN	#####	Boende vuxen och daglig verksamhet	NEJ	Nej	Ej bedömd	JA	Placeringsavtal gällande boendeplacering. Placering gjord 2012. Ingen dokumentation gällande direktupphandling/placering på ramavtal. Osäker huruvida en direktupphandling eller avrop på befintligt ramavtal genomförts. I de fall direktupphandling genomförts kan dock LOU godkänna detta på grund av synnerliga skäl. Avtalet kunde inte uppvisas.
Partnergruppen Svenska AB	SN	1247 084 kr	Placeringsavtal	E/T	NEJ	Ej bedömd	JA	Placering på befintligt ramavtal gällande HVB-boenden. Avtalet kunde inte uppvisas.
ösunda Omsorg AB	SN	1236 409 kr	Placeringsavtal	NEJ	NEJ	Ej bedömd	JA	Enligt upphandlingsansvarige finns inte leverantören med på några ramavtal. Rör sig därför troligtvis om en placering där individens behov inte bedöms uppfyllas inom boenden där ramavtal finns. Avtalet kunde inte uppvisas.
Gryning Vård AB	SN	1193 140 kr	Boende	E/T	NEJ	Ej bedömd	JA	Herrljunga kommun är en av ägarna till Gryning Vård AB genom kommunalförbundet Sjuhärads kommunalförbund. Gryning Vård AB finns även med på SKL Kommentus ramavtal för konsulentstödd familjehemsvård samt HVB-boende. Avtalet kunde inte uppvisas.
Camphill Häggatorp	SN	701 250 kr	Placeringsavtal	Oklart	NEJ	Ej bedömd	JA	Placering på befintligt ramavtal gällande HVB-boenden. Avtalet kunde inte uppvisas.
Vitae Omsorg AB	SN	474 707 kr	Placeringsavtal	E/T	NEJ	Ej bedömd	JA	Leverantören finns inte med på några ramavtal. Rör sig därför troligtvis om en placering där individens behov inte bedöms uppfyllas inom boenden där ramavtal finns. Avtalet kunde inte uppvisas.
Nettbuss AB	BN	6 486 148 kr	Skolskjuts	Ja	Ja	Ej bedömd	NEJ	
Herrljunga Pastorat	BN	1616 437 kr	Hyra av lokal/pedagogisk verksamhet	E/T	E/T	Ej bedömd	NEJ	
LÄROMEDIA ÖREBRO AB	BN	967 656 kr	Läromedel	Ja	Ja	Ej bedömd	NEJ	
Ärande i Sverige AB	BN	816 255 kr	Elevpeng	E/T	E/T	Ej bedömd	NEJ	
INPUT INTERIÖR	BN	685 373 kr	Möbler	Ja	Ja	Ej bedömd	NEJ	
ABA-SKOL AB	BN	684 539 kr	Lekmaterial	Ja	Ja	Ej bedömd	NEJ	
STAPLES SWEDEN AB	BN	659 794 kr	Kontorsmaterial	Ja	Ja	Ej bedömd	NEJ	

2	IMI HYDRONIC ENGINEERING AB	BN	956 250 kr	Industriskolan verksamhet	NEJ	NEJ	Ej bedömd	JA	Fakturorna avser ett samarbetsavtal mellan IMI HYDRONIC ENGINEERING AB gällande gymnasieprogrammet industriprogrammet på Kunskapskällan. Enligt upphandlingsansvarige omfattar avtalet en företagsförlagd utbildning hos företaget. Avtalet har funnits sedan skolan startade för ca 20 år sedan. Om en upphandling genomförts eller inte är oklart då ingen dokumentation har hittats. Kommunen gör bedömningen att ingen annan inom rimligt avstånd erbjuder eller kan erbjuda ett liknande samarbete.
3	HERRLJUNGA BRÄDGÅRD AB	BN	770 884 kr	Pensel, trä, skruv	NEJ	NEJ	Ej bedömd	JA	Det totala inköpsvärdet omfattar flertalet olika upphandlingsområden som arbetskläder, trä, färg, batterier, järnhandelsvaror, verktyg med mera. Inköpsvärdet per köp är oftast lågt och inget krav på dokumentation finns. Summan av varje enskilt upphandlingsområde överstiger inte direktupphandlingsgränsen. Vissa områden är upphandlade under 2020 och fler kommer att upphandlas. Avstegen avser direktupphandling över beloppsgränserna då det inte finns något upprättat avtal med leverantören eller någon dokumentation som kan påvisa att konkurrensutsättning skett.
4	SKAJE HB/ Åsa Ericsson	BN	122 589 kr	Scenföreställning	NEJ	NEJ	Ej bedömd	JA	Endast en leverantör tillfrågades och lämnade offert på uppdraget. Pengarna tilldelas kommunen genom statsbidrag. Ett krav för att få bidrag är att samma aktör enbart får användas en gång under en treårsperiod.
5	PER PALMEN MASKIN AB	TN	#####	Mark och anläggningsarbeten samt grönyteskötsel	Ja	Ja	Ej bedömd	NEJ	
6	Ragn-Sells KommunPartner AB	TN	#####	Insamling, transport och behandling av hushållsavfall	Ja	Ja	Ej bedömd	NEJ	
7	FIDDES EL OCH BYGG	TN	#####	Bygg	Ja	Ja	Ej bedömd	NEJ	
8	MENIGO FOODSERVICE AB	TN	#####	Livsmedel	Ja	Ja	Ej bedömd	NEJ	
9	TOMMY BYGGGARE AB	TN	3 941 347 kr	Bygg	Ja	Ja	Ej bedömd	NEJ	
0	Skanska	TN	3 430 141 kr	Beläggningsarbeten	Ja	Ja	Ej bedömd	NEJ	
1	SWITCH NORDIC GREEN AB	TN	2 107 179 kr	Elenergi	Ja	Ja	Ej bedömd	NEJ	

Upphandling och inköp | Bilagor

GREEN AB								
SIEMENS AB	TN	1 203 621 kr	Energitillsynsprojekt	Ja	Ja	Ej bedömd	NEJ	
PROCURATOR AB	TN	1 130 530 kr	Lokaltvådsprodukter	Ja	Ja	Ej bedömd	NEJ	
Peab Anläggning AB	TN	1 103 556 kr	Bärmarksvaderkåll	Ja	Ja	Ej bedömd	NEJ	
Cleanpipe Sverige AB	TN	1 022 150 kr	Slam från avskilda avloppsanläggningar	Ja	Ja	Ej bedömd	NEJ	
FALKS MARKENTREPRENAD AB	TN	807 004 kr	Södra Horsby etapp 1	Ja	Ja	Ej bedömd	NEJ	
Sectragon AB	TN	760 413 kr	Pappgipsystem	Ja	Ja	Ej bedömd	NEJ	
CONCEPT MOTION AB	TN	741 135 kr	Gym och gymtrestning	Ja	Ja	Ej bedömd	NEJ	
Trallågen Herrljunga AB	TN	636 554 kr	Hyra av lokaler	Ja	Ja	Ej bedömd	NEJ	
Induo Sverige AB	TN	629 989 kr	Hyra av moduler till försöks	Ja	Ja	Ej bedömd	NEJ	
Elvordals Lekplats AB	TN	164 106 kr	Lekplatsrestering	Ja	Ja	Ej bedömd	NEJ	
Peab Avfall AB	TN	172 159 kr	Utgyms	Ja	Ja	Ej bedömd	NEJ	
BOG Svensson AB	TN	509 020 kr	Stölpålägg Hovabyskolan	Ja	Ja	Ej bedömd	NEJ	
KPLN & Lekplatsgrönsatensare	TN	231 250 kr	Lekplatsrestering	Ja	Ja	Ej bedömd	NEJ	
TAXI HERRLJUNGA AB	TN	1 010 536 kr	Transporttjänster mat och tvätt	Ja	Ja	Ej bedömd	NEJ	
Arkitekterna Krook & Tjäder i Borås	TN	1 536 472 kr	Teknisk konsult - arkitekt	Okänt	NEJ	Ej bedömd	JA	Avrop från ramavtal upphandlat 2013. Namn på företaget var då "DTH arkitekter AB". Det saknas datum när avtalet skrevs på, enligt tilldelningsbeslutet skulle den undertecknas den 20 aug 2013. Enligt avtalstext kan denna avtal förläggas till max 4 år efter undertecknande.
LUNDGREN'S RÖR I MEDUM AB	TN	1 039 352 kr	Byggnadsarbeten VA	Okänt	NEJ	Ej bedömd	JA	Enligt upphandlingsansvarig var leverantören upphandlad under 2015-2019 gällande VA-arbeten i kommunens fastigheter. Utvärdering, tilldelningsbeslut och avtal kan inte uppvisas.
Autokross Rescue Systems i Floby A	TN	1 308 800 kr	Litrastertank	Okänt	Ja	Ej bedömd	JA	Har genomförts som förenklat förfarande enligt underlag. Kommunen hänvisar till att med stöd av utvärdering som gjorts beslutas att avtal tecknas med Floby Rescue AB. Enligt avtal ska priset för komplett tank uppgå till max 880 000.
SKÖVDE GRÖNSKAKSHUS AB	TN	323 049 kr	Frukt och grönt	Ja	NEJ	Ej bedömd	JA	Avtalet kan inte uppvisas.
Bällinge Ventilation AB	TN	517 369 kr	Ventilationsarbeten	Nej	Nej	Ej bedömd	JA	Enligt uppdragsansvarig genomförde Bällinge Ventilation AB ett uppdrag avseende renovering av simhall som underleverantör till
Larm & Lösningar AB	TN	304 041 kr	Cylindrar och bryggor	Okänt	Nej	Ej bedömd	JA	Beloppet understiger direktupphandlingsgränsen. Inget underlag har hittats då tidigare fastighetschefen har slutat.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about for a more detailed description of DTTL and its member firms.

Deloitte provides audit, consulting, financial advisory, risk management, tax and related services to public and private clients spanning multiple industries. Deloitte serves four out of five Fortune Global 500® companies through a globally connected network of member firms in more than 150 countries bringing world-class capabilities, insights, and high-quality service to address clients' most complex business challenges. To learn more about how Deloitte's approximately 225,000 professionals make an impact that matters, please connect with us on [LinkedIn](#) or [Twitter](#).

This communication contains general information only, and none of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, its member firms, or their related entities (collectively, the "Deloitte network") is, by means of this communication, rendering professional advice or services. Before making any decision or taking any action that may affect your finances or your business, you should consult a qualified professional adviser. No entity in the Deloitte network shall be responsible for any loss whatsoever sustained by any person who relies on this communication.

Förslag till ändrat beredningsorgan för motion om gratis anropsstyrd närtrafik för pensionärer

Sammanfattning

Socialdemokraterna i Herrljunga kommun har i motion inkommen 2020-10-12 föreslagit att den anropsstyrda kollektiva lokaltrafiken, närtrafik, görs gratis för pensionärer över 65 år.

Kommunfullmäktige har överlämnat motionen till socialnämnden för beredning (KF § 132/2020-10-19).

Närtrafik är kollektiv trafik för den som vill åka från landsbygd till tätort eller tvärtom och den ingår i den allmänna kollektivtrafiken. Ansvar för ärenden som rör den allmänna kollektivtrafiken åvilar kommunstyrelsen. Socialnämnden ansvarar enligt kommunens reglemente för färdtjänst som är en annan del av den anropsstyrda trafiken. Socialförvaltningen anser därför att denna motion bör beredas av kommunstyrelsen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2020-11-12
Kommunfullmäktige § 132/2020-10-19
Motion inkommen 2020-10-12

Förslag till beslut

1. Kommunfullmäktige föreslås upphäva beslut KF § 132/2020-10-19.
2. Kommunfullmäktige föreslås överlämna motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Mariana Andersson
Handläggare

Expedieras till: Kommunfullmäktige, kommunstyrelsen
För kännedom
till:

KF § 132

DNR KS 196/2020 352

Motion om gratis anropsstyrd närtrafik för pensionärer

Följande motion inkom 2020-10-12 från socialdemokraterna;

"Herrljunga kommun har ett väldigt begränsat utbud av reguljär kollektiv lokaltrafik. Tågmöjligheterna inom kommunen är begränsat, och hållplatserna ligger i vissa fall en bit bort från den mer samlade bebyggelsen. Under året har vi dessutom mist en del vägburen kollektiv lokaltrafik, inte minst den nu indragna Buss 240 har inneburit en försämring.

Inom Västrafiks kollektivtrafik finns dock också den anropsstyrda närtrafiken. Den innebär att man via telefon beställer sin resa inom de tidsfönster som finns angivna. En enkelresa kostar här 44 kronor, för tillfället. För många äldre är detta en uppskattad färdform. Man blir hämtad i det direkta närområdet och reser till den ort man vill besöka, för dagligvaru-handel eller besök av vänner och släkt. Många av dagens pensionärer, inte minst på landsbygden, har dock en liten pension. Ofta beroende på att man tagit ett stort ansvar för hemmet och familjen.

Vi anser att det vore av värde för Herrljunga att, likt många andra kommuner, avgiftsbefria pensionärer från den anropsstyrda kollektiva lokaltrafiken."

Vi yrkar därför att:

- Den anropsstyrda kollektiva lokaltrafiken görs gratis för pensionärer över 65 år.

I kommunfullmäktige frågar ordföranden om ärendet överlämnas till socialnämnden för beredning och finner att så sker.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

1. Ärendet överlämnas till socialnämnden för beredning.

Expedieras till:
För kännedom till:

Socialnämnden

HERRLJUNGA KOMMUN	
Kommunstyrelsen	
2020 -10- 12	
Dnr	Beteckning

Motion.

2020-09-22

Gratis anropsstyrd närtrafik för pensionärer.

Herrljunga kommun har ett väldigt begränsat utbud av reguljär kollektiv lokaltrafik. Tågmöjligheterna inom kommunen är begränsat, och hållplatserna ligger i vissa fall en bit bort från den mer samlade bebyggelsen.

Under året har vi dessutom mist en del vägburen kollektiv lokaltrafik, inte minst den nu indragna Buss 240 har inneburit en försämring.

Inom Västtrafiks kollektivtrafik finns dock också den anropsstyrda närtrafiken. Den innebär att man via telefon beställer sin resa inom de tidsfönster som finns angivna. En enkelresa kostar här 44 kronor, för tillfället. För många äldre är detta en uppskattad färdform. Man blir hämtad i det direkta närområdet och reser till den ort man vill besöka, för dagligvaru-handel eller besök av vänner och släkt. Många av dagens pensionärer, inte minst på landsbygden, har dock en liten pension. Ofta beroende på att man tagit ett stort ansvar för hemmet och familjen.

Vi anser att det vore av värde för Herrljunga att, likt många andra kommuner, avgiftsbefria pensionärer från den anropsstyrda kollektiva lokaltrafiken.

Vi yrkar därför att:

Den anropsstyrda kollektiva lokaltrafiken görs gratis för pensionärer över 65 år.

Björn Willhelmsson (S).

Kerstin Johansson. (S).

Kari Hellstadius. (S).

Lise_lotte Hellstadius. (S)

Mats Palm. (S).

Avvecklande av verksamheten Träffpunkten

Sammanfattning

Socialförvaltningen har under 2019-2020 sett över alla enheter inom organisationen för att optimera samtliga resurser och omfördela dem utifrån ekonomiska förutsättningar och behov.

Socialförvaltningen föreslår utifrån behovsbilden att avveckla verksamheten Träffpunkten. Förvaltningen bedömer att behoven kan tillgodoses på annat sätt.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2020-11-04

Förslag till beslut

Verksamheten Träffpunkten avvecklas.

Jennie Turunen

Verksamhetschef Socialt stöd

Expedieras till:
För kännedom Kommunstyrelsen, kommunfullmäktige
till:

Bakgrund

Träffpunkten är en öppen verksamhet för personer med psykisk ohälsa. Träffpunktens primära uppdrag är att medverka till en meningsfull vardag för de som besöker verksamheten och social samvaro är utgångspunkten i de aktiviteter som utförs. Träffpunkten serverar även lunch varje vardag och anordnar luncher vid högtider tex julbord och påsklunch. Det har varit ett mycket uppskattat inslag för de personer som besöker verksamheten.

Då Träffpunkten är en öppen verksamhet behöver de enskilda inte ha ett biståndsbeslut från handläggare för att få gå dit utan verksamheten är öppen för den som så vill besöka. Verksamheten är därmed inte en lagstadgad insats som socialförvaltningen enligt lag måste tillhandahålla.

Besöksunderlaget till Träffpunkten har under flera år legat på samma nivå med mindre än tio personer som besökt verksamheten regelbundet. Då verksamheten inte har lyckats nå ut till en bredare målgrupp behöver förvaltningen se över på vilket sett socialtjänsten kan nå ut till flera.

Träffpunkten har varit tillfälligt stängd sedan april utifrån rådande pandemi. Effekterna av att Träffpunkten är stängd är flera och för några av de som besöker verksamheten regelbundet har det varit en saknad. En del personer har hittat andra sammanhang att vara i, enskilda har sökt sig till andra redan befintliga strukturer i samhället. En del individer har fått en utökning av andra biståndsbedömda insatser för att möta behov av t.ex. socialt sammanhang. Förvaltningen bedömer att en biståndsbedömd insats ger den enskilda ett annat mervärde då biståndsbedömda insatser följs upp och utvärderas. Förvaltningens personal har då utifrån andra resurser möjlighet att arbeta mer motiverande och stärka individen till att bli så självständig som möjligt.

Eftersom besöksunderlaget över lång tid varit väldigt litet måste förvaltningen se över om verksamheten är möjlig att fortsätta bedriva då den endast ger mervärde åt ett fåtal individer. Förvaltningen har inte motsvarande verksamhet för andra målgrupper som har behov av förebyggande insatser och förvaltningen har svårt att motivera att en verksamhet som endast når ett fåtal kan prioriteras när de tilldelade resurserna är så begränsade. Behoven av förebyggande insatser är stora i kommunen och förvaltningen behöver nå ut till en större målgrupp.

Bedömning

Förvaltningen bedömer att behovet av tex social samvaro kan tillgodoses på annat sätt. Att de individer som sökt sig till Träffpunkten får stöd i att hitta andra sammanhang i samhället och på så sätt bli en del av en redan befintlig gemenskap och inte riskerar att fastna i en samvaro som inte verkar utan socialförvaltningens regi. Förvaltningen bedömer att det i vissa fall kan vara en risk med en öppen verksamhet dit enskilda går och istället inte söker stöd och hjälp som hen kan ha rätt till i ett biståndsbedömt beslut, tex att bryta social isolering och motverka ensamhet.

Ärende 8

HERRLJUNGA KOMMUN

FÖRVALTNING
Jennie Turunen

Tjänsteskrivelse
2020-11-04
DNR SN 132/2020
Sid 3 av 3

Förvaltningen ska verka för att alla människor skall bli så självständiga som möjligt utifrån sina egna förutsättningar och då kan en verksamhet som Träffpunkten tillfälligt men ej långsiktigt tillgodose det behovet.

Utifrån det stora underskott som socialförvaltningen har samt att förvaltningen kan möta behoven som Träffpunktens verksamhet ger på annat sätt, lämnar förvaltningen förslag på att Träffpunktens verksamhet inte fortsätter på det sätt den bedrivs idag.

Förvaltningen föreslår att Träffpunkten läggs ned och att förvaltningen öppnar upp för att möta de enskildas behov på annat sätt.

Fördelning av socialnämndens föreningsbidrag 2021

Sammanfattning

Det har kommit in sju ansökningar om föreningsbidrag för 2021. Alla har varit fullständiga. Totalt omfattar ansökningarna 169 560 kr. I budget för 2021 finns det 130 000 kr att fördela på de ansökande.

Förening	Beslutat belopp 2020	Ansökt belopp	Förslag 2021
PRO Gäsene	3 100 kr	3 100 kr	3 100 kr
PRO Herrljunga	4 500 kr	4 500 kr	4 500 kr
BRIS Region Väst	5 000 kr	25 000 kr	5 000 kr
SPF Seniorerna Knutpunkten	5 000 kr	6 800 kr	5 000 kr
Kvinnojouren Borås	100 000 kr	113 760 kr (12 kr per inv.)	100 000 kr
Brottsofferjouren	6 400 kr	6 400 kr	6 400 kr
FUB	6 000 kr	10 000 kr	6 000 kr
Summa	130 000 kr	169 560 kr	130 000 kr

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2020-11-06.

Förslag till beslut

- Föreningsbidrag fördelas enligt följande:
PRO Gäsene – 3 100 kr
PRO Herrljunga – 4 500 kr
BRIS Region Väst – 5 000 kr
SPF Seniorerna Knutpunkten – 5 000 kr
Kvinnojouren Borås – 100 000 kr
Brottsofferjouren Alingsås, Lerum, Vårgårda, Herrljunga – 6 400 kr
FUB Alingsås, Vårgårda, Herrljunga – 6 000 kr
- Utbetalning sker senast i februari 2021.

Mariana Andersson
Handläggare

Expedieras till: PRO Gäsene
PRO Herrljunga
BRIS Region Väst

**För kännedom
till:**

SPF Seniorerna Knutpunkten
Kvinnojouren Borås
Brottsofferjouren Alingsås, Lerum, Vårgårda, Herrljunga
FUB Alingsås, Vårgårda, Herrljunga

Socialnämndens controller

Bakgrund

Socialnämnden har i sin budget avsatt medel för att kunna stötta föreningar som inte kan beviljas föreningsbidrag på annat sätt inom kommunen. Riktlinjerna slår fast att bidrag betalas ut om följande förutsättningar uppfylls:

- Föreningen får inte för sin fortsatta existens vara enbart beroende av bidrag och skall ha fastställt en medlemsavgift.
- Föreningen skall vara aktiv och även orientera sig utåt.
- Föreningen skall arbeta förebyggande och/eller rehabiliterande.
- Föreningen skall stå för nytänkande och inom sitt område hålla sig informerad om viktiga förändringar i omvärlden.
- Föreningens verksamhet skall bedrivas för invånare i Herrljunga kommun.
- Föreningens möten skall hållas regelbundet och ha ett bärande innehåll.

För 2021-års föreningsbidrag har sju ansökningar inkommit, alla med fullständiga underlag.

Fördelningsprinciperna för bidragen är att en prioritering skall ske av föreningar som direkt riktar sig till människor med psykiska eller fysiska funktionshinder eller/samt missbruksproblem och anhörigföreningar till dessa målgrupper.

Ekonomisk bedömning

I budget för 2021 finns det 130 000 kr avsatt att fördela till de föreningar som har ansökt om föreningsbidrag. Den totala summan på ansökta medel är 169 800 kr.

Förvaltningen föreslår följande fördelning av medel:

Förening	Beslutat belopp 2020	Ansökt belopp	Förslag 2021
PRO Gäsene	3 100 kr	3 100 kr	3 100 kr
PRO Herrljunga	4 500 kr	4 500 kr	4 500 kr
BRIS Region Väst	5 000 kr	25 000 kr	5 000 kr
SPF Seniorerna Knutpunkten	5 000 kr	6 800 kr	5 000 kr
Kvinnojouren Borås	100 000 kr	113 760 kr (12 kr per inv.)	100 000 kr
Brottsofferjouren	6 400 kr	6 400 kr	6 400 kr
FUB	6 000 kr	10 000 kr	6 000 kr
Summa	130 000 kr	169 800 kr	130 000 kr

Sammanträdesplan 2021 för socialnämnden

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har den 19 oktober 2020 beslutat om en gemensam sammanträdesplan för kommunfullmäktige, kommunstyrelse och nämnder. Samtliga nämnderna uppmanas nu att fastställa sammanträdestiderna inför 2021 enligt bilaga (Sammanträdesplan 2021).

Kommunfullmäktige föreslår följande datum för socialnämndens och socialnämndens myndighetsutskotts sammanträden under 2021:

SN presidieberedning	Nämndsammanträde (kl. 13.00)	SNMU
--	--	19 jan
19 jan	2 feb	2 feb
16 feb	2 mar	16 feb
16 mar	30 mar	2 mar
20 apr	4 maj	16 mar
25 maj	8 jun	30 mar
--	--	20 apr
--	--	4 maj
10 aug	24 aug	25 maj
14 sep	28 sep	8 jun
12 okt	26 okt	29 jun
9 nov	23 nov	3 aug
30 nov	14 dec	24 aug
		14 sep
		28 sep
		12 okt
		26 okt
		9 nov
		23 nov
		14 dec

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärende daterad 2020-11-05

Kommunfullmäktige § 129/2020-10-19

Sammanträdesplan 2021

Förslag till beslut

1. Sammanträdesplan 2021 för socialnämnden och socialnämndens myndighetsutskott fastställs enligt tabell:

SN presidieberedning	Nämndsammanträde (kl. 13.00)	SNMU
--	--	19 jan
19 jan	2 feb	2 feb
16 feb	2 mar	16 feb
16 mar	30 mar	2 mar
20 apr	4 maj	16 mar
25 maj	8 jun	30 mar
--	--	20 apr
--	--	4 maj
10 aug	24 aug	25 maj
14 sep	28 sep	8 jun
12 okt	26 okt	29 jun
9 nov	23 nov	3 aug
30 nov	14 dec	24 aug
		14 sep
		28 sep
		12 okt
		26 okt
		9 nov
		23 nov
		14 dec

KF § 129
KS § 144

DNR KS 148/2020 910

Sammanträdesplan 2021, årshjul

Sammanfattning

För en effektiv ärendeprocess har förslag på sammanträdesplan för 2021 tagits fram. En gemensam sammanträdesplan för kommunfullmäktige, kommunstyrelse och nämnder gör att förvaltning och politik på ett överskådligt sätt kan planera verksamheten och de kommunala beslutsprocesserna och därmed optimera ärendeflödet i organisationen. Efter en inkommen motion beslutade kommunfullmäktige den 2019-04-09 att ändra hälften av mötesdagarna för kommunfullmäktige. Förslag till kommunfullmäktiges sammanträdesdagar för 2021 ligger därför på måndag varannan månad och på tisdag varannan månad. Hänsyn har, så långt detta varit möjligt, tagits till regionfullmäktiges sammanträdesdagar för 2021 och kommunstyrelsen och kommunfullmäktiges sammanträden är i planen förlagda på datum då regionfullmäktige inte har ordinarie sammanträde. Datumen för internkontroll har stämts av mot policyn för internkontroll.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad 2020-09-02
Kommunstyrelsens sammanträden 2021 daterad 2020-09-02
Sammanträdesplan 2021, årshjul Kommunfullmäktige § 59/2019-04-09
Regionfullmäktige Västra Götalandsregionen § 100/2020-06-09

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

Förslag till kommunstyrelsen:

- Kommunstyrelsens sammanträden 2021 och sammanträdesplanen för 2021 fastställs.

Förslag till kommunfullmäktige och nämnder:

- Nämnderna uppmanas att fastställa sammanträdestiderna för 2021.
- Kommunfullmäktige föreslås anta sammanträdesplanen 2021.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens beslut

1. Kommunstyrelsens sammanträden 2021 och sammanträdesplanen för 2021 fastställs (bilaga 1, KS § 144/2020-09-21).

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Nämnderna uppmanas att fastställa sammanträdestiderna för 2021 (bilaga 2, KS § 144/2020-09-21).

Fortsättning KF § 129

Fortsättning KS § 144

2. Kommunfullmäktige föreslår anta sammanträdesplanen 2021 (bilaga 2, KS § 144/2020-09-21).

I kommunfullmäktige frågar ordföranden om kommunstyrelsens förslag till beslut antas och finner att så sker.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

1. Nämnderna uppmanas att fastställa sammanträdestiderna för 2021 (bilaga 2, KS § 144/2020-09-21).
2. Kommunfullmäktige antar sammanträdesplanen 2021 (bilaga 2, KS § 144/2020-09-21).

Expedieras till:

Samtliga nämnder

Ärende 10

01-jun-21				Kallelse	Kallelse								
02-jun-21						Kallelse							
03-jun-21							Kallelse						
04-jun-21													
07-jun-21					Sammanträde								
08-jun-21			Beredning 14-16		Sammanträde	Sammanträde							
09-jun-21							Sammanträde						
10-jun-21								Sammanträde					
11-jun-21													
14-jun-21		Presidieberedning (enkel)											
15-jun-21			Kallelse/Kungörelse										
16-jun-21													
17-jun-21							Sista inlämningsdag						
18-jun-21													
21-jun-21		Presidieberedning (skarp) Sista inlämningsdag 08.00											
22-jun-21	Beslut budget 2022 i KF		Sammanträde			Kallelse						KLG	
23-jun-21			EV. sammanträde										
24-jun-21													
25-jun-21	Midsommarafton												
28-jun-21													
29-jun-21			Justering			Sammanträde							
30-jun-21													
01-jul-21													
02-jul-21													
05-jul-21													
06-jul-21													
07-jul-21													
08-jul-21													
09-jul-21													
12-jul-21													
13-jul-21													
14-jul-21													
15-jul-21													
16-jul-21													
19-jul-21													
20-jul-21													
21-jul-21													
22-jul-21							Sista inlämningsdag/Brådskande ärende						
23-jul-21													
26-jul-21													
27-jul-21							Kallelse/brådskande ärenden						
28-jul-21													
29-jul-21													
30-jul-21													
02-aug-21													
03-aug-21							Sammanträde/Brådskande ärenden						
04-aug-21													
05-aug-21													
06-aug-21							Sista inlämningsdag						
09-aug-21													
10-aug-21							Presidie						
11-aug-21													
12-aug-21							Sista inlämningsdag						
13-aug-21													
16-aug-21		Extra presidieberedning (skarp) Sista inlämningsdag 08:00											
17-aug-21			Presidie/Sista inlämningsdag		Kallelse	Kallelse							

Ärende 10

18-aug-21						Sista inlämning/Presidie							
19-aug-21							Presidie						
20-aug-21													
23-aug-21		Kallelse		Kallelse									
24-aug-21					Sammanträde	Sammanträde							
25-aug-21							Kallelse						
26-aug-21								Kallelse					
27-aug-21													
30-aug-21		Sammanträde		Sammanträde									
31-aug-21												KLK	
01-sep-21							Sammanträde						
02-sep-21						Sista inlämningsdag		Sammanträde					
03-sep-21													
06-sep-21		Presidieberedning (enkel) f.m. & Verksamhetsdialog e.m.	Beredning 14-16										
07-sep-21							Kallelse						
08-sep-21													
09-sep-21													
10-sep-21						Sista inlämningsdag							
13-sep-21		Presidieberedning (skarp) Sista inlämningsdag 08.00	Kallelse/Kungörelse										
14-sep-21						Presidie	Sammanträde					KLK	
15-sep-21													
16-sep-21							Sista inlämningsdag						
17-sep-21						Presidie/Sista inlämningsdag							
20-sep-21		Kallelse	Sammanträde										
21-sep-21						Kallelse	Kallelse					KLK	
22-sep-21								Sista inlämning/Presidie					
23-sep-21								Presidie	Presidie	Presidie			
24-sep-21													
27-sep-21		Sammanträde		Kallelse									
28-sep-21			Justering		Sammanträde	Sammanträde							
29-sep-21							Kallelse		Kallelse	Kallelse			
30-sep-21							Sista inlämningsdag	Kallelse					
01-okt-21													
04-okt-21		Presidieberedning (enkel) f.m. & Ågardialog bolag e.m.		Sammanträde									BN fastställer plan för internkontroll
05-okt-21							Kallelse						SN fastställer plan för internkontroll
06-okt-21								Sammanträde	Sammanträde	Sammanträde			BMN fastställer plan för internkontroll
07-okt-21								Sammanträde					TN fastställer plan för internkontroll
08-okt-21	Verksamhetsplanering/budget beslutad av respektive nämnd för					Sista inlämningsdag							
11-okt-21		Presidieberedning (skarp) Sista inlämningsdag 08.00	Beredning 14-16										
12-okt-21						Presidie	Sammanträde						
13-okt-21													
14-okt-21							Sista inlämningsdag						
15-okt-21													
18-okt-21		Kallelse	Kallelse/Kungörelse										
19-okt-21						Kallelse	Kallelse						
20-okt-21								Sista inlämning/Presidie					
21-okt-21								Presidie					
22-okt-21						Presidie/Sista inlämningsdag							
25-okt-21	Budget, internkontroll	Sammanträde	Sammanträde										KS fastställer plan för internkontroll
26-okt-21						Sammanträde	Sammanträde					KLK	
27-okt-21								Kallelse					
28-okt-21	FN-dagen						Sista inlämningsdag		Kallelse				
29-okt-21										Presidie	Presidie		
01-nov-21		Presidieberedning (enkel)		Kallelse									
02-nov-21			Beredning 14-16/Justering oktober				Kallelse						
03-nov-21								Sammanträde					

KF § 130
KS § 145

DNR KS 134/2020 730

Rapportering av ej verkställda gynnande beslut enligt LSS och SoL per 2020-06-30**Sammanfattning**

Socialnämnden ska till fullmäktige lämna en statistikrapport över hur många av nämndens gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen (SoL) och 9 § lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) som inte har verkställts inom tre månader från dagen för respektive beslut. Socialnämnden ska även rapportera gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § SoL och 9 § LSS som inte har verkställts på nytt inom tre månader från den dag då verkställigheten avbröts. Nämnden ska vidare ange vilka typer av bistånd dessa beslut gäller samt hur lång tid som har förflutit från dagen för respektive beslut.

Totalt antal rapporter för kvartalet är 28 varav 6 insatser är verkställda eller avslutade av annan anledning. Avbrott i verkställighet har rapporterats i 13 ärenden. 11 av dessa avbrott är orsaken stängning av dagverksamhet på grund av coronapandemin. Rapporterna fördelar sig över följande verksamhetsområden.

Äldreomsorg

Tre beslut om särskilt boende varav ett ej verkställt. Väntetider i dessa två ärenden är omkring fyra och en halv månad. Väntetiden till växelvårdsplats har varit drygt fyra och en halv månad.

Individ- och familjeomsorg

Fyra rapporterade ärenden varav ett är avslutat på enskilds begäran. Brukaren har även ansökt om insatser enligt LSS och därför velat avvakta.

LSS

Nio rapporterade ärenden varav två verkställda (beslut om kontaktperson och ledsagare). För verkställighet i flertalet ärenden krävs lämpliga personer eller familjer som matchar brukarnas behov. Det är svårt att hitta dessa personer eller familjer, inte minst på grund av att uppdraget bygger på frivillighet.

Beslutsunderlag

Socialnämnden § 97/2020-08-25

Rapportering av ej verkställda gynnande beslut enligt LSS och SoL per 2020-06-30

Förslag till beslut

Socialnämndens förslag till beslut:

- Rapporten av ej verkställda gynnande beslut enligt Sol och LSS per 2020-06-30 läggs till handlingarna (bilaga 1, SN § 97/2020-08-25).

Fortsättning KF § 130
Fortsättning KS § 145

Beslutsgång

Ordföranden frågar om socialnämndens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Rapporten av ej verkställda gynnande beslut enligt Sol och LSS per 2020-06-30 läggs till handlingarna (bilaga 1, SN § 97/2020-08-25).

I kommunfullmäktige frågar ordföranden om kommunstyrelsens förslag till beslut antas och finner att så sker.

KOMMUNFULLMÄKTIGES BESLUT

1. Rapporten av ej verkställda gynnande beslut enligt Sol och LSS per 2020-06-30 läggs till handlingarna (bilaga 1, SN § 97/2020-08-25).

Expedieras till: Socialnämnden
För kännedom till:

Meddelande 2

Bilaga 1, SN § 97/2020-08-25

2020-08-06

Rapportering av ej verkställda gynnande beslut¹ enligt SOL och LSS 2020-06-30

SOCIALTJÄNSTLAGEN – SOL

Äldreomsorg

Typ av bistånd	Datum för beslut	Datum för avbrott	Individ	Kön	Verk/avs ² .
Särskilt boende	2019-12-03		Vuxen	Man	2020-04-21
Korttidsboende/växel	2020-01-21		Vuxen	Kvinna	2020-06-12
Särskilt boende	2020-01-30		Vuxen	Kvinna	2020-06-11
Särskilt boende	2020-03-25		Vuxen	Man	

På grund av Coronapandemi stängning av verksamhet

Typ av bistånd	Datum för beslut	Datum för avbrott	Individ	Kön	Verk/avs.
Dagverksamhet		2020-03-17	Vuxen	Kvinna	
Dagverksamhet		2020-03-17	Vuxen	Kvinna	
Dagverksamhet		2020-03-17	Vuxen	Kvinna	
Dagverksamhet		2020-03-17	Vuxen	Kvinna	
Dagverksamhet		2020-03-17	Vuxen	Kvinna	
Dagverksamhet		2020-03-17	Vuxen	Kvinna	
Dagverksamhet		2020-03-17	Vuxen	Kvinna	
Dagverksamhet		2020-03-17	Vuxen	Kvinna	
Dagverksamhet		2020-03-17	Vuxen	Man	
Dagverksamhet		2020-03-17	Vuxen	Man	

Funktionshinderomsorg

Typ av bistånd	Datum för beslut	Datum för avbrott	Individ	Kön	Verk/avs.

Individ och familjeomsorg

Typ av bistånd	Datum för beslut	Datum för avbrott	Individ	Kön	Verks/avs.
Kontaktfamilj	2019-03-06		Ungdom	Pojke	2020-04-08
Kontaktfamilj		2020-01-01	Vuxen	Kvinna	
Familjebehandlare	2020-03-25		Ungdom	Flicka	
Familjebehandlare	2020-03-31		Ungdom	Pojke	

LAG OM STÖD OCH SERVICE TILL VISSA FUNKTIONSHINDRADE – LSS

Handikappomsorg

Typ av bistånd	Datum för beslut	Datum för avbrott	Individ	Kön	Verks/avs.
Korttidsvistelse	2018-11-05		Ungdom	Pojke	
Ledsagarservice	2019-02-28		Vuxen	Kvinna	
Kontaktperson		2019-12-31	Ungdom	Flicka	
Ledsagarservice	2020-01-07		Ungdom	Pojke	2020-05-08
Korttidsvistelse	2020-01-07		Ungdom	Pojke	
Kontaktperson	2020-01-08		Ungdom	Pojke	2020-04-20
Daglig verksamhet	2020-01-10		Vuxen	Man	

¹ Beslut är, per definition, verkställda om verkställighet har skett inom 3 (tre) månader från beslutsdatum.

² Datum för verkställt beslut eller avslutat av annan orsak vid datum för rapportering till Inspektionen för vård och omsorg, IVO.

GA KH M BA

Meddelande 2

Bilaga 1, SN § 97/2020-08-25

HERRLJUNGA KOMMUN

Socialförvaltningen

2020-08-06

Handikappomsorg

<u>Typ av bistånd</u>	<u>Datum för beslut</u>	<u>Datum för avbrott</u>	<u>Individ</u>	<u>Kön</u>	<u>Verks/avs.</u>
Kontaktperson	2020-01-10		Vuxen	Man	
Kontaktperson	2020-03-31		Vuxen	Kvinna	

I tjänsten
Heléne Backman Carlsson
SAS/Kvalitetssamordnare

Handwritten signature and initials: H. Backman Carlsson BA

Samverkansgrupp: FSG Socialförvaltningen

Sammanträdesdatum: 2020-11-09
Plats: Sämsjön alt via Teams
Tid: kl. 10.30-12.00

Närvarande

Arbetsgivarrepresentanter

Jennie Turunen VC
Ellinor Dahlvid HR

Sekreterare

Mariana Andersson

Fackliga representanter

Ingrid Johansson, Sveriges
arbetsterapeuter
Tomas Svantesson Vision
Maria Eliasson Vårdförbundet
Anna Ågestedt Kommunal

Mötet öppnades

Ordföranden, Jennie, hälsar alla välkomna.

1. Övriga frågor

1.1 Ändrad nattarbetstid

Kommunal kräver att det görs risk- och konsekvensanalyser på samtliga enheter som berörs av ändrad nattarbetstid. Arbetsgivaren tar med sig frågan.

1.2 Angående enhetschef i beredskap

Vision tar upp angående enhetschef i beredskap och menar avtalet och ersättning behöver förtydligas. Vision kommer att träffa samtliga chefer. AG informerar att avtalet är utformat att man erhåller 1000 kr/månad under perioden oavsett om man har beredskapsvecka eller ej. Det har blivit missförstånd angående ersättning vid aktiv tjänstgöring och arbetsgivaren beklagar att det inträffat. Arbetsgivaren tar med sig frågan.

1.3 APL under 18 år

Arbetsmiljöverket rekommenderar att personer under 18 år ej skall delta i nära vård av covidsjuka. Arbetsgivaren informerar att man fortsätter att ta emot praktikanter under 18 år och skyddsåtgärder ska följas. Om smitta uppkommer i får praktikanter flytta till annan enhet. Ansvaret för praktik är delat mellan skolan och arbetsplatsen. Praktikanter ska ej arbeta med patienter i riskklass 3. Arbetsgivaren informerar i ärendet.

1.4 Brandsskyddsutbildning

Sveriges arbetsterapeuter lyfter frågan om man kan ha brandsskyddsutbildning via Teams. Vision informerar att Räddningstjänsten planerar för detta.

2. Uppföljning föregående möte

2.1. Information – Helgbemanning vårdplanering

Från regionen/närvårdsamverkan har meddelats att det ej kommer att ske vårdplanering under helgdagarna. Arbetsgivaren informerade i ärendet.

2.2 Information – Överblivet material

Berith Källerklint, MAS har meddelat att under pågående pandemi skall allt material som varit hos enskild kasseras. Arbetsgivaren informerade i ärendet.

2.3 Information – Ny rutin Golvlyft

Ny rutin har utarbetats gällande hantering av Golvlyft, rutinen har godkänts av FLG. Sveriges arbetsterapeuter framför att man vill ta upp rutinen i arbetsgruppen innan den fastställs i FSG. Arbetsgivaren informerade i ärendet och rutinen skickas till arbetsgruppen för genomgång.

2.4 Information - Matsalen på Hagen

Matsalen hålls fortfarande stängd med anledning av pandemin. Arbetsgivaren informerade i ärendet.

2.5 Information - Organisatorisk flytt av tvätten från tekniska till socialförvaltningen

Ärendet kommer att samverkas på CSG. Arbetsgivaren informerade i ärendet.

3. Information – På gång

Inget att rapportera.

4. Från/till LSG/CSG

Inget att rapportera.

5. Årshjulet

5.1. Alkohol och drogpolicy

Enligt årshjulet är det alkohol och drogpolicy som går igenom på APT. APT genomförs via Teams.

6. Arbetsmiljö

6.1 Särskilda tillbud/risker

Kommunal påtalar att det är angeläget med uppföljning av vårens tillbud angående skador av handsprit. Arbetsgivaren tar med detta ärende.

6.2 Hantering av tillbud och skador i KIA

Vårdförbundet efterfrågar utbildning i KIA-systemet. Arbetsgivaren informerar att detta får lyftas med sin chef.

7. Nämnd

7.1. Inför beslut – Månadsuppföljning per 2020-10-31

Socialförvaltningen prognostiserar ett underskott på 11 750 tkr per 2020-10-31 för helår 2020. 1 200 tkr avser de flyktingmedel avseende 2015 års nyanlända som resultat förs 2020. Övriga verksamheter visar en prognos på 12 950 tkr. Prognosen har förbättrats med 1 150 tkr jämfört med prognosen per september. De minskade kostnaderna härleds till förvaltningsledning, myndighet och vård och omsorg. Från och med november så hyr inte socialförvaltningen in några konsulter. Hälso- och sjukvård har klarat sig utan konsulter en tid och de sista på myndighet avslutades per den sista oktober.

Arbetsgivaren informerade i ärendet. Ärendet är därmed samverkat.

7.2 Inför beslut – Konsekvensbeskrivning av 2020 års budgetutmaningar inför budget 2021

Socialnämnden gav socialförvaltningen i uppdrag att ta fram en konsekvensbeskrivning för budget 2021 utifrån den handlingsplan som låg för 2020 för att hantera de i budget och verksamhetsplan 2020 nämnda utmaningar. De områden som bedömts som utmaningar i handlingsplan 2020 är;
Ökade placeringar – extra medel har tillsatts till budgeten 2021, men det finns ej medel för tillkommande ev. placeringar.

Ökade behov av hemtjänst – medel har tillförts och antal säbo-platser ökat, bedöms att budgeten är i balans.

Ökad färdtjänst – osäker prognos, om resandet upptas i samma utsträckning som 2019 kommer budgeten ej att räcka.

Heltidsprojektet – fortsatt arbete med resursoptimering.

Tomhyror – minskat antal blockhyrda lägenheter, bättre struktur och kontroll.

Minskat antal särskilt boendeplatser – aviserade statsbidrag förstärker ramtilldelning för de nya öppnade platserna för året 2021.

Systemkostnader – omfördelning av budgetmedel.

Konsultkostnader – konsulter skall ej tas in.

Tillkommande farhågor – nya lokalkostnader vid utflyttning från TB-huset samt två nya ärenden personlig assistans utan driftbudget.

Arbetsgivaren informerade i ärendet. Ärendet är därmed samverkat.

7.3 Information - Svar på motion om återkallande av beslutet att tillåta LOV inom hemtjänsten

Arbetsgivaren informerade i ärendet.

7.4 Inför beslut – Avveckling av verksamheten Träffpunkten

Socialförvaltningen har under 2019-2020 sett över alla enheter inom organisationen för att optimera samtliga resurser och omfördela den utifrån ekonomiska förutsättningar och behov. Utifrån den behovsbilden bedöms att behoven kan tillgodoses på annat sätt och verksamheten Träffpunkten kan avvecklas. Risk- och konsekvensanalys ska tas fram.

Arbetsgivaren informerade i ärendet. Ärendet är därmed samverkat.

7.5 Information – Föreningsbidrag 2021

Förslag till fördelning av socialnämndens föreningsbidrag 2021 presenteras. Arbetsgivaren informerade i ärendet.

7.6 Information – Sammanträdesplan 2021 för socialnämnden

Arbetsgivaren informerade i ärendet.

7.7 Information - Revidering av kontaktpolitikerskap

Arbetsgivaren informerade i ärendet.

7.8 Information – KF § 124/2020-10-19 Hantering av socialnämndens befarade underskott enligt månadsrapport per den 2020-07-31

Arbetsgivaren informerade i ärendet.

8. Verksamhetsfrågor

8.1 Information – Beslut utifrån nya restriktioner angående Covid 19

Förvaltningen har utifrån de skärpta råden från Folkhälsomyndigheten och kommunens direktiv beslutat om tillämpning inom socialförvaltningens verksamheter för perioden 3 – 22 november. Fysiska möten ska undvikas. Antalet medarbetare på plats har begränsats främst inom Myndighet, telefontider har ökat och öppettiderna minskats. APT sker digitalt och inga medarbetarsamtal hålls under denna tid. Skyddsutrustning beställs centralt via AME. Arbetsgivaren informerade i ärendet.

8.2 Information - Dagträffen fortsatt stängd

Dagträffen hålls fortsatt stängd under pandemin. Arbetsgivaren informerade i ärendet.

8.3 Information - Erbjudande om influensavaccination till personal

Arbetsgivare erbjuder influensavaccination till all personal. Respektive personal får boka vaccination själv och utlägg återbetalas via uppvisande av kvitto. Arbetsgivaren informerade i ärendet.

8.4 Information - Begära in utdrag ur misstanke/belastningsregister för timvikarier

Vid arbete med barn krävs att personal ska uppvisa utdrag ur misstankeregister. Rutin för hantering av registerutdrag uppdateras. Arbetsgivaren informerade i ärendet.

8.5 Information – Bemanningshandboken, begränsningsperiod 12v

I den nya schemahandläggningen enligt bemanningshandboken kommer avstämningsperiod om 12 veckor att tillämpas. Arbetsgivaren informerade i ärendet.

8.6 Information – Samorganisering och samlokalisering av bemanningsenheten och TES-planerare i hemtjänsten

Arbetsgivaren föreslår att det görs en samorganisering och samlokalisering av bemanningsenheten och TES-planerare i hemtjänsten. Detta för att möjliggöra bättre personalplanering och nyttjande av befintliga personalresurser mer effektivt. Förslaget innebär att bemannings- och planeringsenheten organiseras under enheten Stöd i ordinärt boende, EC Christina Broberg. Systemförvaltning av TES flyttas till systemförvaltaren centralt i kommunen och TES-planerare blir superanvändare i programvaran. Risk- och konsekvensanalys görs av chef, lista med berörda personer samt karta över den tänkta omorganiseringen och tidsplan tas fram. Arbetsgivaren kallar därefter till förhandling enligt MBL § 11. Arbetsgivaren informerade i ärendet.

Mötet avslutas

Ordföranden tackar för visat intresse och förklarar mötet avslutat.

Nästa möte är den 3 december kl. 13.00-15.00.

Vid protokollet:

Mariana Andersson

Justeras:

Jennie Turunen
Herrljunga kommun

Ingrid Johansson
Sveriges arbetsterapeuter

Anna Ågestedt
Kommunal

PROTOKOLL

2020-11-09

Maria Eliasson
Vårdförbundet

Tomas Svantesson
Vision

Delegeringsbeslut 2

HERRLJUNGA KOMMUN

2020-11-05

DNR SN 130/2020

Sid 1 av 4

Begäran om att ta del av uppgifter ur allmän handling

Bakgrund

██████████ har via epost 2020-11-03 inkommit med en begäran enligt 2 kap. tryckfrihetsförordningen (TF) om att få ta del av uppgifter gällande antalet smittade vid särskilt boende och i hemtjänsten i Herrljunga.

██████████ begär ut siffror kring antal smittade på dags dato 2020-11-03, jämfört med förra veckan samt jämfört med i våras. Till det behövs alltså ingen specifikation per månad.

Beslut

Nämnden har sammanställt de efterfrågade uppgifterna utifrån de personer som vid tidpunkten är inskrivna i den kommunala hälso- och sjukvården och som har insatsen särskilt boende eller hemtjänst. Nämnden har vidare sekretessbelagt de begärda uppgifterna med hänvisning till 25kap 1 § och 26kap 1 § offentlighets- och sekretesslagen (OSL).

Utredning

Finns begärda uppgifter i en allmän handling som förvaras hos Herrljunga kommun eller kan uppgifterna sammanställas av nämnden med rutinbetonade åtgärder?

Uppgifter om antal smittade med covid-19 som vid tidpunkten 2020-11-03, jämfört med förra veckan samt jämfört i våras, som är inskrivna i den kommunala hälso- och sjukvården och som har insatsen särskilt boende eller hemtjänst går att eftersöka i nämndens verksamhetssystem.

Sammanställning av begärda uppgifter

Kommunen ska enligt 2 kap. 6 § andra stycket TF sammanställa begärda uppgifter, om uppgifterna finns men inte är sammanställda i en allmän handling om detta kan göras med rutinbetonade åtgärder.

Antal smittade med covid-19

Sammanställning av totalt antal smittade med covid-19 som vid tidpunkten är inskrivna i den kommunala hälso- och sjukvården och som har insatsen särskilt boende eller hemtjänst kan göras med rutinbetonade åtgärder utifrån uppgifter i nämndens verksamhetssystem.

Sekretessprövning

Sekretessprövning enligt 25 kap. 1 § och 26 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (OSL) har gjorts på den sammanställning av uppgifter som tagits fram med anledning av Stefan Samuelssons begäran.

Delegeringsbeslut 2

HERRLJUNGA KOMMUN

2020-11-05

DNR SN 130/2020

Sid 2 av 4

Antal smittade

Sekretess gäller inom hälso- och sjukvården för uppgift om enskildas hälsotillstånd, detsamma gäller inom den kommunala hälso- och sjukvården. Utan samtycke från enskilda kan uppgifter därför inte lämnas ut om det finns en möjlighet att identifiera vem eller vilka uppgifterna rör. Socialnämnden har gjort bedömningen att utlämnandet av begärda uppgifter om antalet smittade som är inskrivna i den kommunala hälso- och sjukvården samt har hemtjänst eller särskilt boende som insats kan riskera att leda till att enskilda identifieras. Risken för att en individ kan identifieras om begärda uppgifter lämnas ut får antas vara relativt hög då Herrljunga kommun är en liten kommun med relativt få kommuninvånare. Kommunen har endast ett fåtal särskilda boenden där utlämnandet av ett antal individer med covid-19 smitta skulle riskera att röja vem eller vilka de uppgifterna rör. Nämnden kan inte helt utesluta att identifiering av enskilda inom både särskilda boenden och för personer med hemtjänst- och hälso- och sjukvårdsinsats ej kan göras.

Det är därför socialnämndens sammantagna bedömning att de begärda sammanställda uppgifterna om antal smittade inom kommunens hemtjänst och på särskilda boenden inte kan lämnas ut i sin helhet då det inte står klart att enskilda personer inte kan identifieras samt att uppgifterna ej kan röjas utan att en enskild eller någon närstående till den enskilde lider men.

Pågående kammarrättsmål

Nämnden har idag även ett pågående ärende för avgörande i Kammarrätten i Jönköping utifrån samma frågeställning om begäran om att ta del av uppgifter ur allmänhandling.

Nämnden hänvisar till mål nr: 2710-20 Kammarrätten i Jönköping där nämnden framhåller följande;

Yttrande

Socialnämnden anför både den lokala kännedomen som en risk för att det kan gå att identifiera individer med bekräftad covid-19 smitta samt att det faktiska antalet i sig utgör en risk då det rör sig om ett relativt litet antal individer.

Den lokala kännedomen på individnivå får anses vara hög i kommunen som utgörs av ett relativt litet lokalsamhälle. Kännedom om varandra, särskilt inom samma åldersgrupp eller i grannskapen är hög. Herrljunga kommun är en liten kommun och storleken torde spela en avgörande roll för hur statistik och andra uppgifter om enskildas hälsotillstånd utan sekretessprövning kan lämnas ut. I en större kommun kan det antas att risken för identifiering av enskild är mycket mindre än i en kommun med ett relativt få antal medborgare. Nämnden anför att med den lokalt höga kännedomen om varandra på

Delegeringsbeslut 2

HERRLJUNGA KOMMUN

2020-11-05

DNR SN 130/2020

Sid 3 av 4

individnivå i kombination med att nämnden skulle lämna ut information om antal smittade med covid-19, kan enskilda dra slutsatser och lägga samman olika källor av information och på så sätt kan tredje part riskeras att identifieras utifrån det totala antalet drabbade. Det vill säga att information om enskildas hälsotillstånd kan komma att röjas.

Nämnden anför även att uppgiften om det faktiska antalet bekräftat smittade i sig kan utgöra en risk för att enskilda individer identifieras. Nämnden bedömer att risken för att enskildas hälsotillstånd kan röjas inte får antas vara försumbar. Med kunskap om det totala antalet bekräftat smittade, med den lokala kännedomen samt med tillgång till information från olika former av offentlig statistik kan en identifiering av enskilda låta sig göras. Nämnden gör bedömningen att om de efterfrågade uppgifterna, d.v.s. totalt antal smittade med covid-19 på både boenden inom äldreomsorgen och för de som har hemtjänstinsatser, riskerar anhöriga och andra samhällsmedborgare kunna lägga samman den informationen med den lokala kännedomen om enskilda och dra slutsatser om enskilda individer som har eller har varit sjuk i covid-19.

Sammantagen bedömning och beslut

Sammantaget anser socialnämnden att de risker med den lokala kännedomen, det faktiska antal som varit smittade samt tillsammans med pusselläggning med annan information kan ett utlämnande av antal smittade leda till att enskilda identifieras. Nämnden kan inte helt utesluta risken för att uppgifter om enskilda individers hälsa röjs och har därför fattat beslut om att inte lämna ut de efterfrågade uppgifterna i sin helhet.

Bilaga

Sekretessmarkerad sammanställning av de begärda uppgifterna.

Herrljunga 20-11-05

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Susanne Johnsen', written over a light blue horizontal line.

Susanne Johnsen
Verksamhetschef Vård och Omsorg

Delegeringsbeslut 2

HERRLJUNGA KOMMUN

2020-11-05

DNR SN 130/2020

Sid 4 av 4

Hur man överklagar beslutet

Beslutet kan överklagas till Kammarrätten i Jönköping inom tre veckor från det att du fick del av beslutet. Om du vill överklaga beslutet ska du skriva till Herrljunga kommun, Box 201, 524 23 Herrljunga, men överklagandet ska ställas till Kammarrätten i Jönköping. Ditt överklagande kommer därefter att översändas till Kammarrätten tillsammans med övriga handlingar i ärendet.

Överklagandet ska vara skriftligt och ha inkommit till Herrljunga kommun senast tre veckor räknat från dagen då du fick del av beslutet.

Överklagandet ska innehålla följande:

- Vilket beslut som ditt överklagande gäller,
- hur du vill att beslutet ska ändras,
- vilka omständigheter du stöder ditt överklagande på
- de handlingar du anser stödjer ditt överklagande, och
- ditt personnummer, din postadress och ditt telefonnummer.

Överklagandet bör av undertecknad av dig. Om du anlitar ombud kan istället ombudet underteckna överklagandet. I så fall ska fullmakt i original bifogas. Vid frågor om överklagandet hänvisas du till Kammarrätten i Jönköping.

HERRLJUNGA KOMMUN
Socialförvaltningen

Sammanställning av uppgifter upprättade efter begäran om uppgifter enligt 2 kap. och 2 kap. 6 § andra stycket Tryckfrihetsförordningen (TF). Ärende SN 130/2020
Delegationsbeslut avseende begäran om uppgifter från Borås tidning

Antal smittade med covid-19.

Sammanställning av totalt antal smittade med covid-19 som vid tidpunkten är inskrivna i den kommunala hälso- och sjukvården och som har insatsen särskilt boende eller hemtjänst under efterfrågad perioden. Sammanställningen har skapats utifrån begäran. Uppgifterna om antal smittade med covid-19 inom de begärda områdena är hämtade ur nämndens verksamhetssystem samt sedan sammanställda i tabell nedan.

De efterfrågade uppgifterna har sekretessbelagts med hänvisning till 25kap 1 § och 26kap 1 § offentlighets- och sekretesslagen (OSL). Se beslut och utredning SN 130/2020

Delegationsbeslut avseende begäran om uppgifter från Borås tidning

Period	Totalt antal smittade med covid-19 inom hemtjänst och särskilt boende
201103	●
201028	●
200427	●